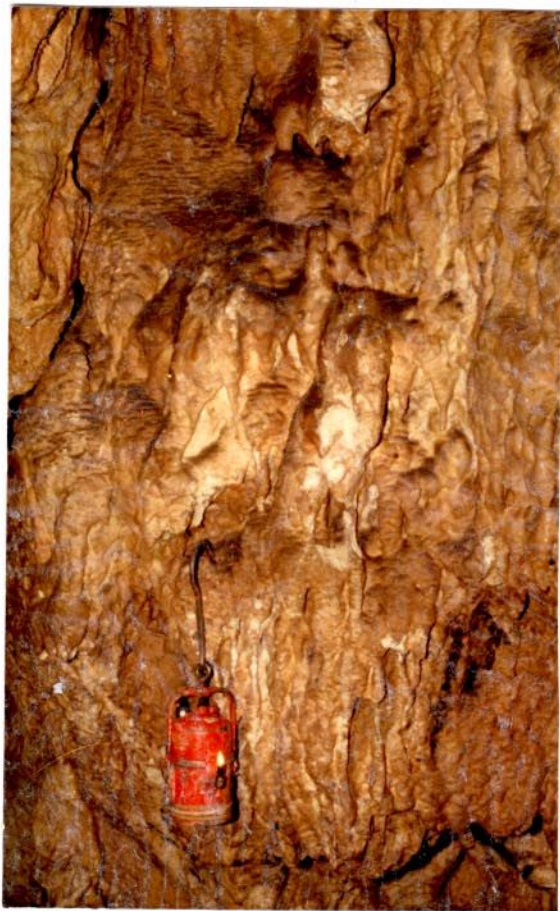

A KÖBÁNYAI
BARLANGKUTATÓ ÉS HEGYMÁSZÓ
SZAKOSZTÁLY

1981. ÉVI JELENTÉSE

A KÖBÁNYAI BAR- LANGKUTATÓ ÉS HEGYMÁSZÓ SZ. O. 1981. ÉVI JELENTÉSE

Alkalmi látogatók kéznyoma a Lengyel-
barlangban

A jelentéshez anyagot adtak, előkészítésében részt vettek:

Bárkányi László
Gáspár József
Horváth Árpád
dr Kordos László - MAFI
Lendvay Ákosné
Lendvay Ákos
Molnár Sándor
Nohl György
Sólyom Frigyes
Stock Gábor

A fényképeket Lendvay Ákos készítette.

Összeállította: Lendvay Ákos

Tartalom

1. Előtet -egy fotóval	1 lap
2. Összeállítók névsora	1 lap
3. Tartalom	1 lap
4. 1981. évi munkaterv	2 lap
5. <u>I. Tárgyévi munkaterv</u>	3 lap
6. Törekvés-barlang átadási jegyzőkönyv	1 lap
7. <u>II. Feltáró tevékenység</u>	2 lap
8. Lengyel-barlang felmérési jegyzőkönyv /részlet/	1 lap
9. <u>III. Tudományos kutatás</u>	2 lap
10. Zárójelentés a Szöllősi-Arany-lyuk faunisztikai vizsgálatáról /Horváth Árpád/	9 lap
11. Klimamérések	2 lap
12. Jelentés csontmaradványokról	4 lap
13. <u>IV. Térképek, jegyzőkönyvek</u>	1 lap
14. Kürtő-barlang /1térképlap - 1 jegyzőkönyv /	2 lap
15. Csontos-barlang / 2 térképlap - 1 jegyzőkönyv/	3 lap
16. Kálvária-1.sz. üreg / 1 térképlap - 1 jegyzőkönyv/	2 lap
17. Ajándék-barlang / 1 térképlap - 1 jegyzőkönyv /	2 lap
18. Füstös-barlang / 2 térképlap - 2 jegyzőkönyv /	4 lap
19. <u>V. Csoporttevékenység, kiubélet</u>	5 lap
20. Ezek mellékletei	7 lap
21. <u>VI. Függelék</u>	1 lap
22. Alapfoku tanfolyam tematikája	2 lap
23. Alapfoku tanfolyam keresei	6 lap
24. Alapfoku tanfolyam segédanyaga	9 lap
25. <u>VII. Összefoglalás</u>	2 lap
26. 12 lapon összesen 24 db fotó	12 lap
27. 1982. évi munkaterv	2 lap

Összesen: 89 lap

Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály
1981. évi munkaterve

1. Szakosztályi szinten: Minden olyan - a barlang lezárások, MKBT találkozó rendezése stb - miatt elmaradt munka, amely 1980. évi munkatervünkben szerepelt.

- Alapfoku barlangjáró és kutató tanfolyam rendezése 1980. dec. 4-i kezdettel. Vizsgák 1981. június végén.
- Térképész-tanfolyam szervezése 1981. április-május
- TIT-en keresztül előadások 8-10 alkalommal továbbképző jelleggel. /dr Dénes György, dr Kordos László, Hazslinszky Tamás, Gádoros Miklós/
- Tavaszi tábor szervezése a tavaszi iskolai szünet alatt, nyári tábor szervezése július hónapban /8 ill. 12 napos/.
- Részvétel a Dokumentációs Szakosztály munkájában.
- Aktív segítség igény esetén a Társulat irodai munkájához.

2. Csoport szinten:

Fényes Elek-csoport:

- a., Lengyel-barlang: felmérésének folytatása, telefonvonal kiépítése a Guanó-teremtől a Nehéz teremig, klimamérések, fotodokumentáció kiegészítése. A barlang 3. sz. felszíni aknájának bontása.
- b., Hófehérke-barlang: feltáró kutatás folytatása a legmélyebb ponton, esetenkénti klimamérések.
- c., Terepbejárások a Gerecse-hegység területén adatgyűjtő jelleggel.

Gerecse-csoport:

- a., Szóllósi-Arany-lyuk: feltáró kutatások folytatása, klimatológiai vizsgálatok, megfigyelések végzése.
- b., Törekvés-barlang: feltáró kutatás a legmélyebb ponton, a lezárás simitó jellegű kiegészítő munkái / növények telepítése, festés, szükség esetén betonsimitás. / A deppók megerősítése.

Pilis-csoport:

- a., Róka-hegyi-barlang: feltáró kutatásának folytatása, klimamérések, MKBT csoportok fogadása minden páratlan hó első vasárnapján. /előzetes bejelentés esetén/

- b., Ajándék-barlang: bontásainak folytatása, klimamérések.
- c., Dávid-barlang: bontásainak folytatása, felmérése.
- d., Együttműködés a dorogi kutatókkal a Pilis-nyergi-viznyelő feltárásában.

Hegymászó csoport:

- a., Tervezett magashegyi turák:
 - Fogarasi-havasok - Királykő
 - Durmitor-hegység
 - Retyezát
- b., Képzés személyekre bontva:
 - 8 óra mászás sziklamászó iskolákban.
 - Egy 30 km-en felüli gyalogtura
 - Heti egy atlétikai edzés
 - Saját előadóval havonta, külső előadóval negyedévenként előadás.
 - Minden hónapban kétnapos barlangi munkaturán részvétel.

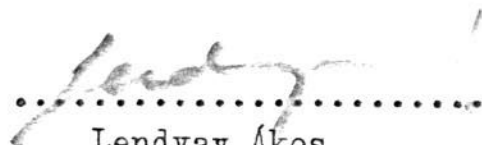
Mind a négy csoport részt vesz a szakosztályra háruló feladatok végrehajtásában.

Klubélet: minden csütörtökön 18-21 óra között.

Kéthetenként szak-, továbbképző-, vagy ismeretterjesztő előadás.

Vezetőségi: tervezve havonta. Negyedévenként nyílt vezetőségi.

Budapest, 1980. november 15.

Lendvay Ákos
szakosztályvezető

A Hófehérke-barlang bejárati kuszodája. Jól láthatók a barlang kialakulását elősegítő összetört réteglapok.

Ma még ilyen részletek is érintetlenek a felső szakaszban.
/Hófehérke-barlang/

1. Tárgyévi munkaterv:

szakosztályi szinten:

- Az 1980-ról áthuzódó munkáinkat pótoltuk.
- A Törekvés-barlang 1980-ban elkészített vasbeton lezárását helyi mészke felhasználásával felfalaztuk. A páncélajtót sarkoknál történő kiemelés ellen biztosítottuk. A munkát az OKTVH illetékesei a helyszínen átvették, minőségével elégedettek voltak.
- Az 1980-ban csak részben megvalósított Törekvés-barlangi mintavételt dr Kordos László felügyelete mellett megvalósítottuk. Feltáró kutatása megindult.
- Alapfoku barlangjáró és térképész tanfolyamunkat megrendeztük. Ennek részletei és mellékletei a csoporttevékenység illetve függelék című fejezetnél található.
- TIT-en keresztül csak az első félévben volt alkalmunk előadót kérni. Négy előadást megtartottunk.
- Tavaszi táborunk az iskolai tavaszi szünet alatt - április 3-12. - lett megtartva. Összes résztvevő 25 fő volt. Nyári táborunk két részletben - igazodva a MAFI-val történt előzetes egyeztetéshez - lett megrendezve. Sajnos gépkocsit nem tudtak szerezni, így a Törekvés-barlangi harmadik mintavétel helyett egyéb munkákat végeztek a lent lévő kutatók.
- A Dokumentációs Szakosztály munkájában közvetve idén is részt vettünk. Elsősorban a fotodokumentáció készítése, felmérések végzése terén kapcsolódik munkánk.
- A Társulat irodai munkájához konkrét segítséget nem kértek.

csoport szinten:

Fényes Elek - csoport:

- A Lengyel-barlang felmérését folytattuk, klimamérést három alkalommal végeztünk, fotódokumentációját - elsősorban színes felvételek - folyamatosan fejlesztettük. Munkaterven felül 6 csapdát helyeztünk el.
- Továbbra is problémát jelentett a Hófehérke-barlang szükülete. Kemény vésés után Lendvay Ákos és Sólyom Frigyes is lejutott. Jelenlegi legmélyebb pontján problémát jelent a bontási anyag elhelyezése. Klimamérést 3 alkalommal végeztünk.
- Terepbejárások Mogyorósbánya, Bajót, Tatabánya-felső térségében történtek.

Gerecse - csoport:

- A Szöllősi-Arany-lyuk feltáró kutatása a legmélyebb ponton folyt. Klimavizsgálatokat három alkalommal végeztünk. Biológiai vizsgálata lezáródott- legalábbis részünkről - a fennmaradt kérdések megválaszolására már csak adott fajok specialistái tudnak sort keríteni. Lásd Horváth Árpád jelentését a III. fejezet alatt!
- A Törekvés-barlangi tervezett munkák realizálódtak. Ezek részletei a II. és III. fejezet alatt olvashatók, ill. a mellékletek ott találhatóak. Klimamérés 3 esetben a tavaszi tábor alatt volt.
- Munkaterven felül végezték a csoport tagjai a már 1979-ben elkezdett Ferenc-házi. és az idén munkába vett Ferenc-házi II. töbör bontását. Ennek részletei a II. III. fejezetben találhatóak.

Pilis-csoport:

- A Róka-hegyi barlang bontását folytattuk. Hét alkalommal tartottak ügyeletet, vezettek látogatókat a csoport tagjai. Többek között SALVADOR ORDONEZ-t, spanyol geológus-professzort. A három klimamérés adatai közül egy elveszett.
- Az Ajándék-barlang előtti lejtős szakaszra további erőgyengítő deppók telepítése megtörtént. Klimamérés 1 alkalommal történt.
- Az un. Dávid-barlang / Róka-hegyi-kőfejtő/ bontását Nohl György és brigádja az elszűkülő keresztmetszet miatt a II. félévben feladta. Felmérése megtörtént.

Hegymászó-csoport:

- A tervezett magashegyi turákból kettő került megrendezésre. A Durmitor és Fogaras turákon részt vett 12 szakosztályi tag.
- A személyekre bontott képzés a rendszeres heti egy edzés kivételével megvalósult.

Klubélet: Az év első felében csütörtökön, második felében szerdán jöttünk össze 18-21 óra között. Összejövetel kizárólag tábor, nyári szünet ill. külföldi tura, valamint a Sportkör helységének tatarozása miatt maradt el.

Vezetőségi megbeszéléseink rendszeresen voltak.

A szakosztály munkáját a munkaterv alapján vizsgálva megfelelőnek találom. Esetleges elmaradást egyéb munkák végzésével, váratlan feladatok megoldásával pótoltuk. /Pl. Tatabánya-felsőn a Kálvária-hegyen jelentős-a rissz-würm interglaciális varbói szakaszába tartozó - lelőhely tárult fel az esőzések hatására. Az értékes maradványokat már gyerekek hurcolászták el, amikor kutatóink közbeléptek. A lelőhelyet levédtek, a kimosott maradványokat a MÁFI illetékeseinek eljuttatták./

Érzésem szerint 5-10 %-kal túlteljesítettük a vállalt feladatokat. Ennek jelentősége helyzetünk reális megítélésének fényében mutatkozik csak meg, erre azonban a csoporttevékenység ill. összefoglalás fejezetek alatt térek ki részletesen.

Budapest, 1981. december 29.

.....

Lendvay Ákos
szakosztályvezető

Szöveg könyv

mely készült 1981. május 18.-án Tatabányai Kőrösi parkerdőben lévő Törkevés barlang bejáratánál.

Jelen vannak: Lendvay Ákos barlang kutató szak.o.vez.

Kovács Károly igazgató OKTH. Közak-döntési Felügy.

Péterfainé dr " " részéről

Salló István " " "

Lővey Ilona " " "

Tárgy: Törkevés barlang lezárásának műszaki átvétele.

Jelenlévők leereszkedtek a barlang bejáratához, és megállapították, hogy a lezárás kedvezően illeszkedik környezetéhez.

A hegyoldal patkás letöréseit a terméskőfalazás - a szellőző nyílások kihagyásával - szépen követi.

A hármass biztonsági lezárásnak kinyitását Lendvay Ákos bemutatta és ismertette a barlang jelentőségét, s a tervezett munkálatokat.

A Felügyelőség dolgozói a lezárást biztonságosnak és esztétikusnak találják, műszakilag átveszik.

Lendvay Ákos 1 db kulcsot a Felügyelőség rendelkezésére bocsájtott és vállalta, ha szakemberek igénylik - bemutatja a barlangot - vagy vezetőt biztosít - számukra.

A Felügyelőség 15.000 Ft építési hozzájárulást a Kőbányai Petőfi Sportkör egyszámlájára átutal.

Tatabánya, 1981. május 18.

Lendvay Ákos *Kovács Károly* *Péterfainé dr*
Salló István *Lővey Ilona*

11. Feltáró tevékenység:

A Lengyel-barlang felmérésének előkészítése ill. felmérése közben a Guanó-terem környékén egy 6 és egy 7 m hosszú új járat kibontása sikerült. Ugyanakkor előttünk ismeretlen, nyitott szakaszba tudtunk behatolni kisebb vésés árán, amely a Guanó-terem környéki omlásokban ér véget.

A Hajó alatti szakaszok vizsgálata során mintegy 2 órai bontás után 12-13 m hosszú, fokozatosan elszűkülő járatba jutottunk. Feltárássra került tehát összesen 38-40 m hosszúságú járat.

Jobb híján itt jelentem a Lengyel-barlang fixpontozásának, felmérésének jelenlegi állását. Elhelyezésre került 40 fixpont - elsősorban réz vagy alumínium csavar - betonozva. A pontok a beton kötése után piros festékekkel lettek jelölve. A fixpontok helyzete az un. Kinok utja mélységéig bemérésre került, s mivel a felmérés nem szinkron halad a műszeres csoporttal, jegyzőkönyvezve lettek a műszeres mérés adatai. / 1 lap melléklet/ Végsősoron tehát a fixpontok elhelyezése a Nehéz-terem - Hajó vonalában, a felmérés a Kinok utja feletti szakaszoknál tart.

A Hófehérke-barlang bejárati hasadéka még március elején-közepén valószínű suvadás miatt eltömődött. Kibontása tavaszi táborunk alatt történt. Ezt követően az un. "Gyilok-járó" vésésére fordítottunk sok időt és energiát. Az alulról felfelé történő igen kemény kagylós mészkő vésése során törtek a vésők, vagy néhány nagyobb ütés után élüket vesztették. Végül is november végén-december elején Sólyom Frigyes majd Lendvay Ákos is átjutott a szükületen. /Utóbbi "kihuzatása" másfél órai kemény munkával, több dm² "bőrfolytonossági hiány" létrejötté árán történt. És nem csendben.../

A jelenlegi mélypont igen biztató - sikerült kb. 6 méterrel lejjebb jutni - de a kibontandó anyag elhelyezése egyelőre probléma. A barlang 1981. decemberéig 30-31 méter mélységig lett feltárva, 24 méteres mélységig térképét már elkészítettük és leadtuk. Érdekességként emlitem, hogy 1981. december 20-án a Gyilok-járón levilágítva kb. 3 méter magasságú vizoszlopot láttunk. Ezt megelőzően 1978. júl. 31-én Földi Tibor tapasztalt hasonlót: akkor nagyobb ezőzés után 9 méteres vizoszlop töltötte ki a hasadékot. Ez egy hét alatt vonult le. A barlang kutatásánál tehát feltétlen óvatosság ajánlatos!

Szóllósi-Arany-lyuk: Feltáró kutatása a legmélyebb ponton folyt. A kialakított deppóhelyek a bontás intenzitása miatt már-már balesetveszélyesek. Kiemelésre került 412 vödör üledék. Pillanatnyilag úgy tűnik, hogy további bontása balesetveszély nélkül csak úgy oldható meg, ha a Nagy Hasadék előtti, amugy is beomolni készülő terem tetejét megnyitjuk, s az anyagot kijuttatjuk a felszínre.

Törekvés-barlang: dr Kordos László ellenőrzése mellett nagyobb szabású mintavételre került sor. Az un. "tanufal" felső részéből 15 zsák üledéket emeltünk ki.

A rétegfejek tisztítása során kb. $2,5-3 \text{ m}^3$ a mélypontra szóródott le, így a feltárómunkát ennek eltávolításával kellett kezdeni. A teljes keresztmetszetben meginduló munka során $6,5 - 7 \text{ m}^3$ üledék került kiemelésre folyamatos ellenőrzés mellett. Jelenleg a legmélyebb ponton 2 hatalmas sziklatömb állja a Bárkányi László által vezényelt kutatók útját.

Munkaterven felül végeztük a már 1979-ben megkezdett Ferenc-házi I. és az idén megbontott Ferenc-házi II. töbör bontását. Az I.sz töbör bontása során eltávolítottak a kutatók két bontási helyről összesen $12,05 \text{ m}^3$ tömör kitöltést, ebből 7 m^3 -t 1981-ben.

A II. sz. töbör bontása 140×170 cm-es szelvényben $4,6$ méteres mélységig történt. Felszínre került 11 m^3 anyag.

A Róka-hegyi-barlang feltáró kutatását mérsékelt erővel folytattuk. Az eredeti felszíntől 2 méter mélységben, bő keresztmetszetben történő bontás képződményekben gazdag falrészletet hártolt, a kitöltés pedig igen gazdag volt "hullott" képződményekben.

Az Ajándék-barlang előtti lejtős szakaszra további erőgyengítő deppókat telepítettünk. Kitermelésre került $1,5 \text{ m}^3$ mészkőtörmelék.

Jegyzőkönyv részlet
/minta/

A Lengyel-barlang részletes felmérésének előkészítése,
fixpontok elhelyezése, leírása, műszeres bemérése.

4-5 pont: 5. pont= rézcsavar főtében betonozva, pirosra festve.
Bejárati-akna alja

T: 6,03 m Lejtés: + 9,5 ° Az: 24 ° / 205 ° /
25 ° / 205 ° /

5-6 pont: 6. pont= rézcsavar aljzatba betonozva, pirosra festve.
Medve

Függőzés: 2,86 m

6-7 pont: 7. pont= rézcsavar cseppkőlefolyásba betonozva oldalfal-
lon, pirosra festve.

T: 2,05 m Lejtés: - 8,5 ° Az: 56 ° / 236 ° /
56 ° / 235,5 ° /

7-8 pont: 8. pont= lelógó sziklanyelv repedésébe betonozott
acél kampósszeg pirosra festve. A sziklanyelv főte fe-
lőli részén több megalódus metszet.

T: 1,30 m Lejtés: - 25 ° Az: 158 ° / 336 ° /
156 ° / 336 ° /

8-9 pont: 9. pont= aljzati sziklába cementezett U alakú hajlitott
acélszög pirosra festve.

T: 1,57 m Lejtés: - 11,5 ° Az: 74 ° / 253,5 ° /
76 ° / 256 ° /
74 ° / 254 ° /

9-10 pont: 10. pont= oldalfalba betonozott rézcsavar, pirosra
festve. - Csomópont

T: 3,73 m Lejtés: + 4 ° Az: 157 ° / 337 ° /
157 ° / 337,5 ° /

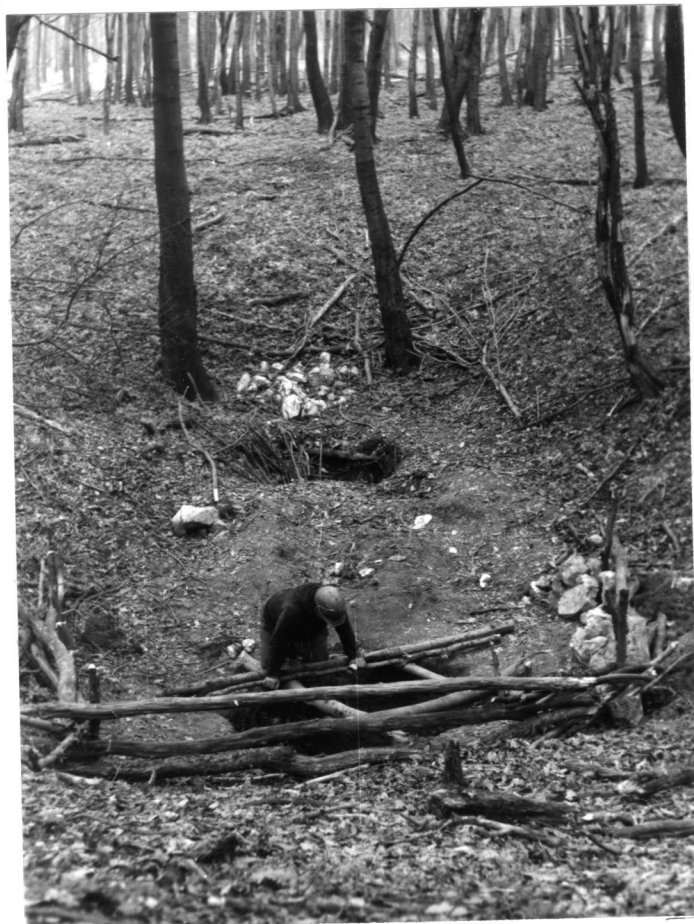
10-11 pont: 11. pont= sziklába betonozott rézcsavar, pirosra
festve.

T: 2,20 m Lejtés: - 9 ° Az: 112 ° / 292 ° /
112 ° / 292 ° /

A bemérést végezték: Lendvay Ákosné, Lendvay Ákos, Gáspár Jó-
zsef

Cseppkőzászlócska a Hófehérke-barlang felső szakaszában

A Ferenc-házi I.töbör 1981 áprilisában

Bontás közben a Ferenc-házi I. nyelő

Szorgos munka folyt a Ferenc-házi II. nyelőnél is.
A bejutás 1982-re maradt...

III. Tudományos kutatás, feldolgozás, szakvélemények.

Barlangbiológia: Horváth Arpád zárójelentése a Szöllősi-Aranylyuk biológiai kutatásáról mellékelve. A dr Loksa Imre egyetemi docens által is vizsgált és ellenőrzött anyagból olyan faj /*Arrhopalites bifidus*/ került elő, amely Európában eddig a bükki István-barlangon kívül kizárólag egy vestfáliai és egy ukrainai barlangból ismert. dr Loksa Imre készséges segítségét ezután is köszönjük!

A Lengyel-barlang 6 pontján december utolsó napjaiban rovarcsapdákat helyeztünk el.

A csapdák helye:

- 4 m Váró-terem
- 12 m Bejárati-akna alja
- 27 m Guanó-terem teteje
- 33 m Guanó-terem
- 35 m Kinok-utja
- 50 m Nehéz-terem

A csapdák anyagának felszedésére, az anyag vizsgálatára 1982 március elején kell sort keríteni.

Klimamérések: A méréseket Asman-féle pszichrométerrel végeztük a gerecsei Kőbánya-, Lengyel-, Hófehérke-, Törekvés- barlangokban és a Szöllősi-Arany-lyukban valamint a Pilis-hegység területén található Róka-hegyi- és Ajándék- barlangokban. Összesen 18 alkalommal történt mérés. A Róka-hegyi-barlangba vezetett július 18-19-i tura alkalmával szintén végeztünk méréseket. Sajnos a Csillag-hegyi HÉV állomáson elvesztettük a Kordos Lászlótól immár ötödik éve kölcsönkért műszert, s így további méréseket 1981-ben már nem tudtunk végezni. Adatok mellékletként.

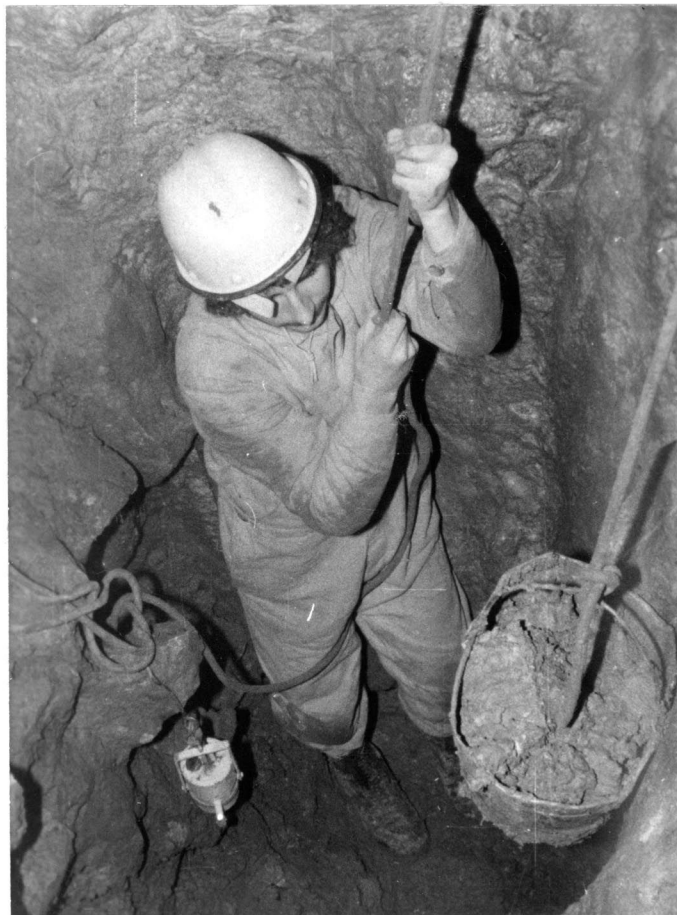
Leletmentés, mintavétel, ősmaradványok:

A Törekvés-barlangban 1980-ban már történt kisebb mintavétel. 1981 áprilisában a MÁFI hathatós segítségével újabb, ezúttal jelentős mennyiségű üledékminta kiemelésére került sor. A kiemelt anyag feldolgozása folyamatos, több évet vesz igénybe. A mintavételt 1982-ben a MÁFI felkérésére folytatjuk. /melléklet/
Tatabánya-felső, Kálvária-hegy, Csontos-barlang előtti vizmosás: Sólyom Frigyes és Somorjai Tibor - szakosztályunk tagjai - jelentették, hogy a falban csontmaradványok láthatók, azok egy részét a környékbeli gyerekek már elhordták. A maradványok egyik látványos darabja egy óriásszarvas /*Megaloceros* sp./ agancs. Dr Kordos László szakvéleménye szerint a lelőhely a rissz-würm interglaciális verbói szakaszába tartozik. /mellékletek/

A fentieken felül anyagot szállítottunk a MÁFI-ba vizsgálat céljából a Törekvés-barlang alatti kisebb üregből, a Ferenc-házi II. sz. nyelőből és a Pisztolý-barlangból. /melléklet/

Szintén a Tatabánya-felsői Kálvária-hegyen, az un. Csontos-barlang közelében akadtak a kőbányai kutatók erre az óriásszarvas maradványra./Megaloceros sp/ Jól látható az agancstő és követhető a "lapát" vonala is.

A Szöllősi-Arany-lyukban nehéz körülmények között dolgoztunk a mélyponton

Zárójelentés a szöllősi-Arany-lyuk /Gerecse hg./
faunisztikai vizsgálatáról /1979.-1981./

A szöllősi-Arany-lyuk Tatabánya határában nyílik, bejáratának tengerszint feletti magassága mintegy 380-390 méter. Az időszakosan aktív víznyelő-barlangnak két másik víznyelővel és kisebb felszíni elszivárgásokkal van bizonyítható kapcsolata. A barlang triász-kori Dachstein mészkőben keletkezett, járatainak hossza mintegy 70 méter, mélysége 12-13 méter. A járatok feltöltöttsége igen erős.

Az aktív időszakok során a felszíni vízfolyások rendkívül sok szerves anyagot / növényi törmelék, állati hullák, ürülék stb./ sodornak a járatokba. Ez kedvező feltételeket teremt a barlang élővilágának.

A közvetlen bejáratú szakasz aljzatát korhadó avar borítja. Itt kora tavasztól késő ősziig a legkülönbözőbb troglóxién fajok fordulnak elő igen nagy példányszámban.

A vizsgálat során a barlang több pontján helyeztem el etilénlikolos talajcsapdákat, ezen kívül példányonkénti gyűjtést is végeztem. /Lásd a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály évi jelentése 1980./ Az anyaggyűjtés 1979. áprilisában kezdődött és 1980.-ban az utolsó csapdák felszínre hozásával fejeződött be.

1979. június 22.-én a barlang végponti termében gyűjtöttem. Itt a végpont bontásakor elmozdított törmeléket vizsgáltam. Ekkor csak néhány troglóxién /pl. *Calliphora vicina*, *Micropterna nycterobia*/ és troglóphil faj /pl. egy meg nem határozott Atka, *Lithobius forficatus*, *Trichoceridae*-lárva/ került elő.

Egy falmélyedésben az agyagba ágyazva, valószínűleg a víz által besodort csontokat találtam. Ezek: Barna varangy /*Bufo bufo*/, Kecskébéka /*Rhina esculenta*/, és valami nagy testű rágcsáló, valószínűleg Pézsmapocok /*Ondathra zibechus*/, /Kordos László, 1980./

A barlang főhasadékában Hegyesorru denevért /Myotis Blythi Thomes ssp. oxygnathus/ találtam.

A bejáratí szakasz kuszófolysójában végzett vizsgálat azt mutatta, hogy ott szinte kizárólag troglóxén fajok fordulnak elő, ezért a továbbiakban itt külön gyűjtőmunkát nem végeztem.

Ekkor került elhelyezésre az első végponti talajcsapda is. Ezt 1979. novemberében szedtem föl, amikor újabb talajcsapdákat helyeztem el a barlang három pontján.

1980. áprilisában - e csapdák felszedésekor - újabb hat csapdát állítottam fel. E csapdákat 1980. július 8.-án szedtem fel. Ekkor a barlang mélypontján két elhullott erdei egeret /Sylvaemus sylvaticus/ találtam.

Az omladékfülkében elhelyezett csapda környékén többféle pelékre utaló nyomokat találtam. Sajnos a pelék e csapdát teljesen feldúlták, így anyaga hasznavehetetlenné vált.

A gyűjtött anyag feldolgozására 1979 - 1981 között folyamatosan került sor. A szétválogatott és meghatározott anyagot izopropil-alkoholban helyeztem el, a feldolgozás alatt csapdánként csoportosítva, de később, a munka befejezése után a könnyebb áttekinthetőség kedvéért fajonként átcsoportosítottam.

Az előkerült fajok egyedszáma igen nagy változatosságot mutat. Egyes fajok a barlang egész területén tömegesen fordultak elő /pl. Phoridae, Sciaridae st./, mások csak egy csapdában, egy-egy példányban /pl. Pselaphidae, Pseudoscorpionidea/. Az egyes fajok egyedszámát táblázatban foglaltam össze. A táblázatban nem szerepelnek azok a fajok, amelyek meghatározása még bizonytalan.

Az 1980-ban leadott jelentéshez képest jelentősen változott a kimutatott fajok listája. Ennek oka részben újabb fajok előkerülése, részben pedig az, hogy a feldolgozó munka során több esetben fény derült egyes állatok hibás meghatározására.

Az 1980-ban leadott jelentésében még 54 faj szerepel, ez idő szerint a kimutatott fajok száma 81-re emelkedett. 1 Puha-

testü, 77 Izeltlábu és 3 Gerinces faj szerepel e jelentés fajlistáján. Ezek túlnyomóan troglonexén, vagy troglophil fajok, de előkerült néhány igazi troglobiont faj is, pl. Arrhopalites bifidus /Collembola/.

A vizsgálat során megtaláltam több izeltlábu lárvját, illetve növendékét. Így került elő több Carabida, Staphylinida, sőt a Trichocera hiemalis nevű szunyog lárvája is. Egyes Collembolák és pókok is rendszeresen szaporodnak a barlangban.

A felszínre került atkák /Acari/ túlnyomó része mind a mai napig meghatározásra vár, ezért e fajokat nem tüntettem fel a fajlistán.

Ez évben megtörtént a Collembolák meghatározása. A felszínre hozott Collembola-fajok között előkerült egy Arrhopalites bifidus nevű faj is, amely eddig csak vesztfáliából, Ukrajnából és a bükki István-barlangból volt ismeretes. A Collembolák meghatározását Dr Loksa Imre egyetemi docens végezte. /ELTE TTK Állatrendszertani Tanszék./

A szállósi-Arany-lyukból kimutatott állatfajok felsorolása
rendszertani sorrendben:

MOLLUSCA

Bielzia coerulescens

ARTHROPODA

Crustacea-Isopoda

Armadillidium vulgare

Diplopoda

Glomeris hexasticha

Glomeris sp.

Pelidesmus complanatus

Julidae sp.

Julidae sp.

Stregylosomatidae sp.

Cylindroiulus boleti

Unciger foetidus

Brachidesmus superus

Chilopoda

Lithobius forficatus
Scolioplanes sp.
Geophilidae sp.
Geophilus longicornis

Collembola

Heteromurus nitidus
Tomocerus flavescens
Tomocerus longicornis
Arrhopalites bifidus
Onychirus granulosis
Hypogastrura bentsoni
Hypogastrura sp. juv.

Aphidina

Aphidae sp. cf. Macrosiphon sp.

Carabidae

Carabus violaceus var. /niger/
Carabus hortensius
Leistus ferrugineus
Leistus spinibarbis
Trecus quadristriatus
Trechus quadristriatus ssp. világos színü alfaj
Agonum assimile
Badister sp.
Pterostichus niger
Nebria brevicollis
Abax parallelepipedus

Staphylinidae

Philonthus intermedius
Philonthus politus
Philonthus decorus
Gauropterus sp.
Quedius mesomelinus
Caprophylus sp.
Astenus sp.
Plecoptera sp.
Calodera sp.

Oxyteinae sp.
Iliobates sp.
Othius sp.
Acrolocha sp.
Leptusa ruficollis
Lathrobium cf. ripicola

Pselaphidae

egy faj

Liodiidae

két faj

Diversicornia

Cryptophagus sp.

Trichoptera

Micropterna nycterobia

Diptera

Scatophaga sp.
5 Phoridae sp.
4 Scyaridae sp.
Heleomyziidae sp.
2 Sphaeroceridae sp.
Chaoborinae /Culicidae/ sp.
Culicini sp.
Trichocera sp.
Trichocera hiemalis

Siphonaptera

egy faj

Hymenoptera

Ichneumonidae /Ichneumonidae/ sp.
két faj

Acari

Oribatei sp.

Aranae

Nemastoma sp. juv.
Mitostoma /=Nemastoma/ chrysomelas

Pseudoscorpionidae

Roncus lubricus

VERTEBRATA

Chiroptera

Myotis blythi Thomes ssp. oxygnathus

Rodentia

Sylvaemus sylvaticus

Glis glis

IRODALOM:

- N. Bajári Erzsébet: Fűrészszarazs-alkatuak I. - Ichneumonoidea I.
/in.: Fauna Hungariae, XI. /4/., 1960./
- Bajomi Dániel: A review of the fauna of Hungarian caves /in.:
Karszt és Barlang, sp. iss., 1977. pp.35-58./
- Bokor Elemér: A magyarhoni barlangok izeltlábui /in.: Barlang-
kutatás, IX. 1-4. pp. 1-21., 1921./
- Dudich Endre: Magyarországi denevérlegyek /in.: Matematikai és
Természettudományi Értesítő, XLI. pp. 144-150., 1925./
- Faunisztikai jegyzetek /in.: Állattani Közlemények,
XIV. 1-20. pp. 38-45., 1928./
 - A barlangok biológiai kutatásáról /in.: Állattani Köz-
lemények XXVIII. 1. pp. 1-19., 1931./
 - Az Aggteleki cseppkőbarlang és környéke / Népszerű
Természettudományi Könyvtár XII., 1932./
 - Faunisztikai jegyzetek /in.: Állattani Közlemények
XXX. 3-4. pp. 120-128., 1933./
- Dudich E., Loksa I.: Állatrendszertan / Akad. Kiadó, Bp., 1975./
- Frivaldszky János: Adatok a magyarhoni barlangok faunájához.
/in.: Matematikai és Természettudományi Közlemények,
III. pp. 17-53., 1865./
- Horvathovich Sándor: Futóbogarak II.- Carabidae II. / in.: Fauna
Hungariae, VI./4/, 1974./
- Lendvay Ákos: A Gerecse hegység 4630-as kataszteri egysége. /Bp.,
1979./
- Loksa Imre: Pókok I. - Aranae I. /in.: Fauna Hungariae XVIII./2/
1969./
- Mahunka Sándor: Atkák V. - Acari V. /in.: Fauna Hungariae XVIII./9/,
1970./
- Mihályi Ferenc: Igazi legyek - Muscidae /in.: Fauna Hungariae,
XV./12/, 1975./
- : Fémeslegyek-Huslegyek - Calliphoridae-Sarcopha-
gidae /in.: Fauna Hungariae XV./16/, 1979./
- Móczár László: Állathatározó I.-II. /Tankönyvkiadó, Bp., 1969./

- Papp László: Trágyalegyek-Harmatlegyek - Sphaeroceridae-Drosophilidae /in.:Fauna Hungariae, XV./7/,1973./
- Soós Árpád: Torpikkelynélküli legyek - Muscidae acalyptratae /in.:Fauna Hungariae, XV./1/, 1959./
- Szabó István: Bolhák - Siphonaptera /in.:Fauna Hungariae,XV./18/, 1975./
- Szalay László: Pókszabásuak I. - Arachnóidea I. /in.:Fauna Hungariae, XVIII./1/, 1968./
- Székessy Vilmos: Holyvaalkatuak I. - Staphylinoidea I. /in.:Fauna Hungariae, VII./1/, 1961./
- : Holyvák I. - Staphylinidae I. /in.:Fauna Hungariae VII./5/, 1963./
- Topál György: Denevérek - Chiroptera /in.:Fauna Hungariae XLII. /2/, 1969./
- Vigh Gyula: A Gerecse barlangjai /Turisták Lapja, 49.pp.194-198. 1937./

	Csomópont	Kisterem	Oml. fülke	Függőkő	Végpont
<i>Bielzia coerulescens</i>					
<i>Armadillidium vulgare</i>					
<i>Glomeris hexasticha</i>					
<i>Polidesmus complanatus</i>					
<i>Cylindroiulus boleti</i>					
<i>Unciger foetidus</i>					
<i>Brachidesmus superus</i>					
<i>Lithebius forficatus</i>					
<i>Geophilus longicornis</i>					
<i>Heteromurus nitidus</i>				NA.	
<i>Tomocerus flavescens</i>				NA.	
<i>Tomocerus longicornis</i>				NA.	
<i>Arrhopalites bifidus</i>				NA.	
<i>Onychirus granulosis</i>				NA.	
Aphidae sp.					
<i>Leistus ferrugineus</i>					
<i>Trechus quadristriatus</i>					
<i>Agonum assimile</i>					
<i>Nebria brevicollis</i>					
<i>Abax parallelepipedus</i>					
<i>Philonthus politus</i>					
<i>Quedius mesomelinus</i>					
<i>Phloeopora</i> sp.					
<i>Oxytelinae</i> sp.					
<i>Iliobates</i> sp.					
<i>Leptusa ruficollis</i>					
<i>Pselaphidae</i> sp.					
<i>Cryptophagus</i> sp.					
<i>Micropterna nycterobia</i>					
Phoridae sps.					
Sciaridae sps.					
Sphaeroceridae sps.					
Chaoborinae sp.					
Culicini sp.					
<i>Trichocera hiemalis</i>					
<i>Siphonaptera</i> sp.					
<i>Roncus lubricus</i>					

NA.= nincs adat

Klimamérések 1981-ben

/ elől a száraz hőmérséklet/

Az időpontok a mérés felszíni kezdetét jelzik
GERECSE - HEGYSÉG

Lengyel-barlang:	jan. 10.		ápr.25.		jul. 10.	
Felszín	-8,2	-7,9	15,6	15,1	16,8	16,2
Bejárati akna teteje	8,6	8,3	9,2	8,8	9,7	9,4
Bejárati akna alja	8,8	8,6	9,2	8,9	9,8	9,6
Csomópont	9,2	8,6	9,6	9,2	9,8	9,6
Guanó-terem	9,7	9,4	9,8	9,5	9,9	9,6
Hasadék teteje	10,0	9,7	10,1	9,8	10,0	9,6
Hasadék alja	10,0	9,7	10,0	9,8	10,1	9,8
Hajó	10,2	9,8	10,2	9,7	10,0	10,2
Ferde-terem	10,3	10,1	10,2	9,9	10,1	10,0
Végpont	10,2	9,8	10,3	9,8	10,2	9,9
	Lendvay Á.		Lendvay Á.		Lendvay Á.	
	Magyar A.		Gáspár J.		Gáspár J.	
	Molnár S.		Somorjai T.		Sólyom F.	
	9 ³⁰		9 ⁰⁰		8 ⁰⁰	

Szóllósi-Arany-lyuk:	ápr.06.		ápr. 07.		ápr. 08.	
Felszín	14,2	13,7	13,8	13,2	15,1	14,6
Bejárati akna alja	9,9	9,5	9,8	9,4	7,5	7,2
Csomópont	10,4	10,2	10,4	10,00	10,1	9,7
Hasadék teteje	10,8	10,4	10,4	10,2	10,2	10,1
Végpont	8,4	8,2	8,4	8,2	8,4	8,0
	Sólyom F.		Lendvay Á.		Lendvay Á.	
	Benedek I.		Molnár S.		Sólyom F.	
	10 ¹⁵		10 ³⁰		10 ⁰⁰	

Hófehérke-barlang	ápr. 06.		ápr. 07.		ápr. 08.	
Felszín	14,6	14,0	14,0	13,6	15,2	14,6
Agyagfal	7,6	7,4	7,5	7,2	7,6	7,0
Hasadék teteje	6,9	6,4	6,8	6,6	6,7	6,4
	Sólyom F.		Lendvay Á.		Lendvay Á.	
	Somorjai T.		Sólyom F.		Sólyom F.	
	12 ⁰⁰		12 ¹⁰		13 ⁰⁰	

Törekvés-barlang	ápr. 06.	ápr. 07.	ápr. 08.
Felszin	13,6	13,2	12,8 12,6
Oldalfülke	9,2	8,7	9,1 8,8
Végpont	7,5	7,2	7,4 7,2
	Sólyom F	Sólyom F.	Sólyom F.
	Bárkányi L.	Bárkányi L.	Bárkányi L.
	8 ⁰⁰	8 ¹⁰	8 ³⁰

Kőbánya-barlang	jul. 05.	jul. 11.
Felszin	16,4	12,6 18,8 17,8
Akna-alja	9,2	8,8 9,0 8,2
Végpont	8,4	7,4 7,8 7,4
	Károovics J.	Károovics J.
	Sebestyén É.	Sebestyén É.
	Lendvay Á.	Lendvay Á.
	14 ⁰⁰	14 ⁰⁰

P i l i s - h e g y s é g

Róka-hegyi-barlang	febr.14.	márc. 15..	julius 18-19.
Felszin	- 4,6	-4,0 9,2 8,3	Asman elveszett adatokkal együtt
Bejárati-akna			
alja	8,2	7,9 10,3 10,1	
Tölcsér teteje	9,0	8,8 11,2 11,1	
Ablak	9,7	9,4 12,4 12,2	
Végpont	10,1	9,8 12,2 12,0	
	Gáspár J	Nohl Gy.	Nohl , Gáspár
	Lendvay Á.		Sebestyén É.
	Bárkányi L.		Lendvay Á.
	17 ⁰⁰	10 ⁰⁰	

Ajándék-barlang:	1981. június 07.	11 ⁰⁰ h
Felszin:	15,8	15,6
Bejárattól 2m	14,2	13,8
Bejárattól lom	13,2	12,6
Legmélyebb pont	9,8	9,2
		Károovics
		Gáspár

Jelentés csontmaradványokról

1. Törekvés alatti üreg

kb. 10-20 cm mélységből, humuszos rétegből.

Gy.: Lendvay Á. 1981. ápr. 5-7. Gyar.sz.: 1981/23.

Aves div sp. indet. - madárfajok

Glis glis - nagypele

Cricetus cricetus - hörcsög

Lepus europaeus - mezei nyul

Vulpes vulpes - róka

A leletek fiatal holocén korúak.

2. Ferenc-házi II.sz. viznyelő

bontásából eredeti termőtalaj, 0.6-1,0 m mélységből.

Gy.: Lendvay Á. 1981. ápr. 4-8. Gyar.sz.: 1981/22.

Sus scrofa - sertés

Egy állathoz tartozó néhány csont, holocén koru.

3. Ferenc-házi II.sz. nyelő

Bontásból, bemosásos-mosott kövek közül, kövek között elakadva, 1,4-3,4 m mélységből folyamatosan.

Gy.: Lendvay Á. 1981. ápr. 6-9. Gyar.sz.: 1981/24.

Bos sp. - marha

Valószínűleg egy állathoz tartozó több csont, holocén.

Budapest, 1981. június 11.

/Dr. Kordos László/

Törekvés-barlang

A tatabányai Törekvés-barlang több éve tartó feltárásakor előkerült gazdag csontmaradványokra való tekintettel 1981. áprilisában a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály segítségével a M.Áll.Földtani Intézet /Kordos L./ megbízásából Solt P. preparátor a barlangban tanufalként meghagyott rétegoszlop tetejéről indulva 5 mintát gyűjtött. A kb. 15-20 cm-es vastagságú rétegekből 2-3 zsák / 1 zsák kb. 30-50 kg / került begyűjtésre, majd még tavasszal iszapolásra. Az előzetes áttekintés szerint mindegyik minta holocén korú csont és csigamaradványokat tartalmaz. Legnagyobb lelet-sűrűség az 1. és 2. mintában tapasztalható.

A barlangkutató szakosztály táboraihoz igazodva kívánjuk a további mintákat begyűjteni.

Budapest, 1981. augusztus 3.

Dr. Kordos László

s.k.

J e l e n t é s

a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály
által jelentett gerinces ősmaradványokról.

1981-ben a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály a Magyar Állami Földtani Intézet ősgerinces gyűjteményébe az alábbi barlangi csontmintákat jutatta el.

1981/6. sz. Törekvés-barlang

Az évekkel ezelőtt folyamatosan jelzett szórványleletek hatására 1981-ben a szakosztállyal együttműködve nagymennyiségű rétegenként begyűjtött üledékmintát vettünk a barlang feltáró kutatása alkalmával gondosan meghagyott tanufalból. Ennek feldolgozása/főleg az anyag technikai előkészítése/több évet vesz igénybe. A gyűjtést 1982-ben folytatni kívánjuk.

1981/22 és 24. Ferenc-házi II. sz. nyelő

- Bontásból 0,6 - 1,0 m mélységből, erdei termőtalaj
Sus scrofa - sertés /egy egyed/
- Bontásból, humuszos, mosott kövek között elakadva.
1,4 - 3,4 m mélységből
Bos sp. - marhaféle

1981/23. Törekvés-barlang alatti üreg

- 10 - 20 cm mélységből, humuszos rétegből
Aves div.sp.indet. - madárfajok
Glis glis - nagypele
Cricetus cricetus - hörcsög
Lepus europaeus - mezei nyul
Vulpes vulpes - róka

A minta fiatal holocén kora.

1981/30.-31. Pisztolý-barlang

- 1974. évi tavaszi kutatótábor alkalmával a bejárattól 6 m-re, 0,6 m mélyről előkerült korongozott, valószínűleg középkori cserép.

1978 májusi gyűjtés. Az eredeti felszíntől 30 cm. mélyen,
a bejárattól 4 m-re.

Zebrina detrita - hordócsiga

Cricetus cricetus - hörcsög

Lepus europaeus - mezei nyul

Aves indet - madár

Sus scrofa - sertés

Bos sp. - marhaféle

Ovis seu Capra - juh vagy kecske

A minta fiatal holocén kori.

Tatabánya, Kálvária-hegy 4. sz. barlang /un. Csontos-barlang
előtti szakadással, löszös falból/.

A rissz-würm interglaciális varbói szakaszába tartozó jelentős, begyűjtött de még feldolgozatlan lelőhelyről az újabb földmozgások hatására csontmaradványok kerültek elő, amelyek valószínűleg nagy kérődzőktől /bölény vagy marha/ származnak.

Bp. 1982. január 18.

dr.Kordos László
paleontológus
sk.

IV. Térképmelléletek, zárójelentések

Tatabánya-felső térsége

Csontos-barlang

Kürtő-barlang

Kálvária - 1. sz. barlang

A 4630-as kataszteri egységből

Füstös-barlang

Turul-emplékmű környékének vázlatos helyszínrajza

Pilis-hegység, Pilis-hegy

Ajándék-barlang

Csontos-barlang

A Kürtő-barlang alatt 3-3,5 méterrel található. Vizmosásszerű mély árokból nyílik. A 70-es évek elején Vajna György vezetésével - sajnos engedély nélküli és nem kellően ellenőrzött - ásatás folyt benne. Még csillepályát is kiépítettek a gyorsabb feltárás érdekében. Bejáratát faajtó védte, amely alatt bemászva a környékbeli gyerekek ölszámra hozták el az ősi csontokat. Ezek egy részét mentették a MÁFI-ba a kőbányai kutatók. 1975 elejénközepén már a faajtó és az ácsolás is eltűnt, a mesterségesen kialakított csillapálya-hely vizmosásszerű árokká alakult. Falából a lefolyó csapadék időről-időre újabb maradványokat mos ki. 3-4 hónaponként érdemes leellenőrizni.

Állapota 1975-ben és 1976-ban is siralmas volt, 1979-80-ban már a környékbeliiek a szemetet hozták a barlangba...

Felmérése 1976 júniusában történt, fixpontjait 1981-ben piros festékekkel jelöltük meg.

Felmérők: Tóth Ilona, Sólyom Frigyes, Lendvay Ákos

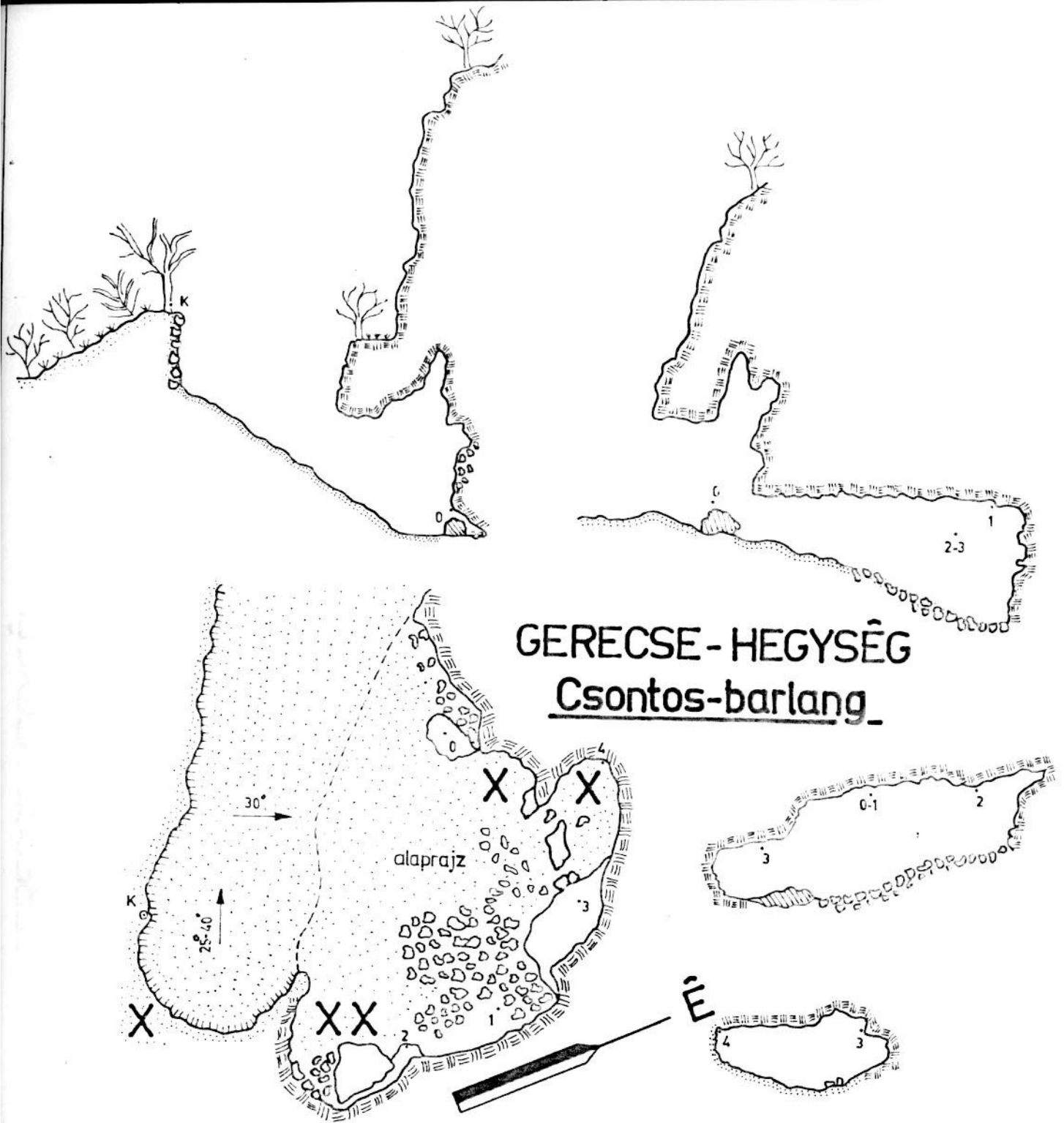
- K - 0 / vékony fácska - acélszög pirosra festve /
Az: 10 / 189/
10 / 189/ T: 6,15 m
Lejtésszög: - 35°
- 0 - 1 / acélszög pirosra festve/
Az: 124 / 304/
124 / 304/ T: 5,08 m Lejtésszög: - 1°
- 1 - 2 / acélszög pirosra festve/
Az: 215 / 35/
214 / 35/ T: 1,95 m Lejtésszög: + 15°
- 2 - 3 /acélszög pirosra festve/
3-- 4 / kizárólag pontos rajz miatt lett felvéve

Megjegyzés: A Kürtő- és a Csontos-barlang egymáshoz viszonyított helyzetét egy köztes pont beiktatásával mértük.

- K 0 - K / fa - Észak a fa felé!/
Az: 241 /61/
241 /61/ T: 4,40 m Lejtésszög: - 16°

Felmérése függőkompasszal, fokivvel történt.

Dr Kordos László a MÁFI megbízásából ellenőrző, leletmentő ásatást végzett 1975-76-ban. Véleménye szerint a lelőhely a rissz-vürm interglaciális varbói szakaszába tartozik.

Felmérte: FÉNYES ELEK Barlangkutató és Hegymászó Sz.o.

Tóth Ilona
Lendvai Ákos 1976.05.

Sólyom Frigyes

Rajz: Tóth Ilona 1976.06.

Szerkesztette: Lendvai Ákosné 1981.12.

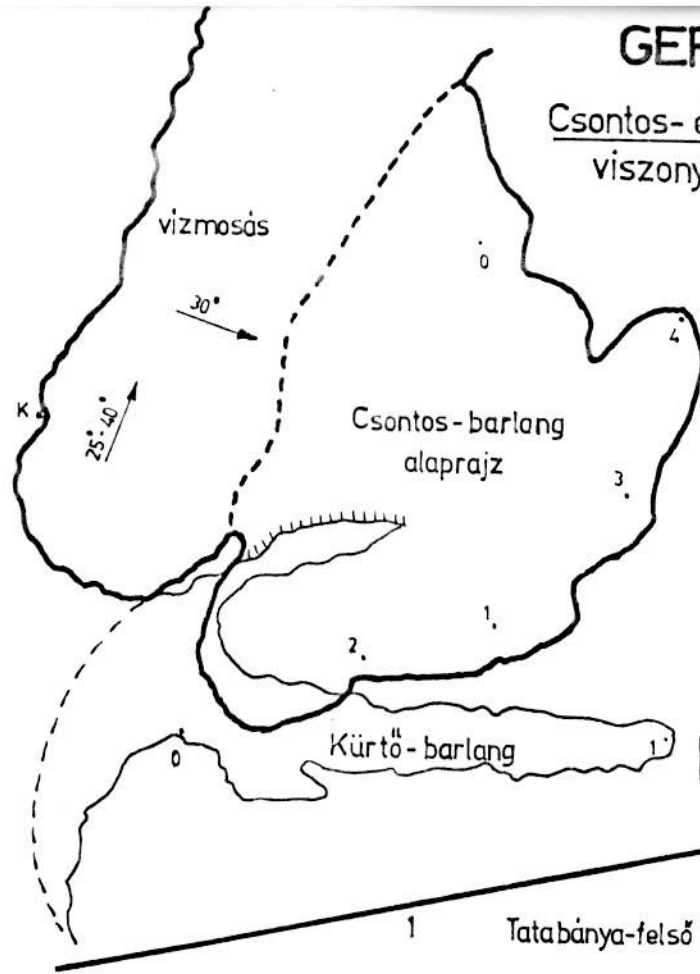
X csontmaradványok lelőhelye

M=1:100

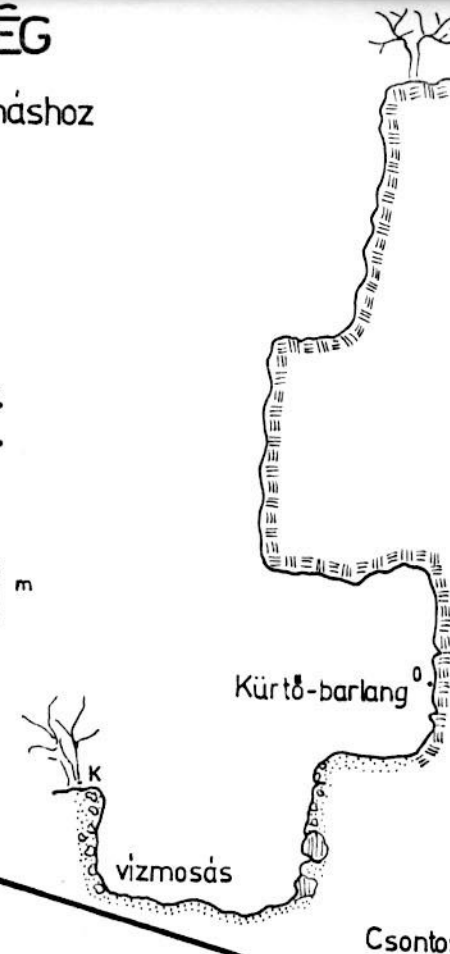
1/2

GERECSE-HEGYSÉG

Csontos- és Kürtő-barlang egymáshoz viszonyított helyzete

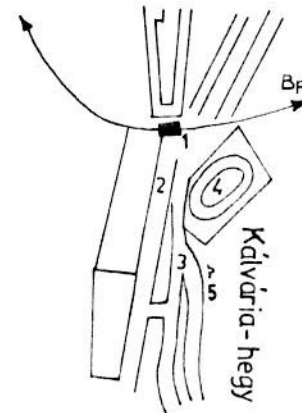
M=1:100

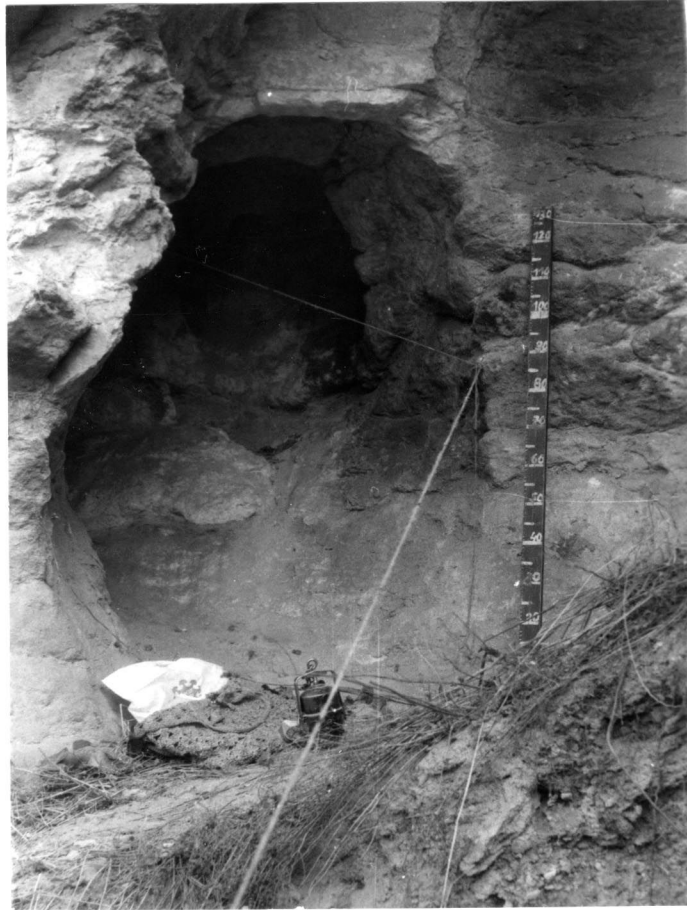

Csontos-barlang

- 1 Tatabánya-felső v.áll.
- 2 Széchenyi utca
- 3 Kinizsi utca
- 4 Sportpálya
- 5 Kürtő-és Csontos-barlang

M ≈ 1:10000

A Tatabánya-felsői Kálvária-hegyen található Kürtő-barlang bejárata. Láthatók a forrástevékenységre mutató oldásnyomok.

A barlangban kőzetalkotó mennységben található a Nummulinák. Helyenként domborműként kipreparálódtak a kötőanyagnál keményebb mészvázu egysejtűek.

Tatabánya-felső, Kálvária-hegy

Kürtő-barlang

/rövid leírás, felmérési jegyzőkönyv/

A Kálvária-hegy tövében huzódó legszélső utca /Kinizsi/ felett mintegy 10 méterre, az uttól 15 méterre, sziklafal aljából nyílik. Törés mentén, hévizes hatásra un. nummulinás mészkőben alakult ki. Kora eocén. A nummulinák kőzetalkotó mennyiségben, helyenként domborműszerűen kipreparálva találhatóak benne.

A törés függőleges kiterjedése szinte nagyobb, mint a vízszintes. Feltételezhetően mérete jóval nagyobb lehetett, egy része lepusztult.

Bejárata előtt 1,5-2,5 méter mély vizmosás található, amelyből a Csontos-barlang nyílik.

Kutatta: a 30-as évek végén Schönviszky László, Barbie Lajos
a 70-es évek elején Vajna György, Lendvay Ákos,
dr Kordos László

Felmérése 1976 júniusában történt meg. Felmérők: Tóth Ilona, Solyom Frigyes, Lendvay Ákos

Jegyzőkönyv

0 - 1 : vasszög pirosra festve

Az: 347 /168/ T: 6,85

Lejtésszög: + 23°

1 - 2 : vasszög pirosra festve - visszafelé mérve!!!

Az: 164 /345/

164 /345/ T: 4,30

Lejtésszög: + 32,5°

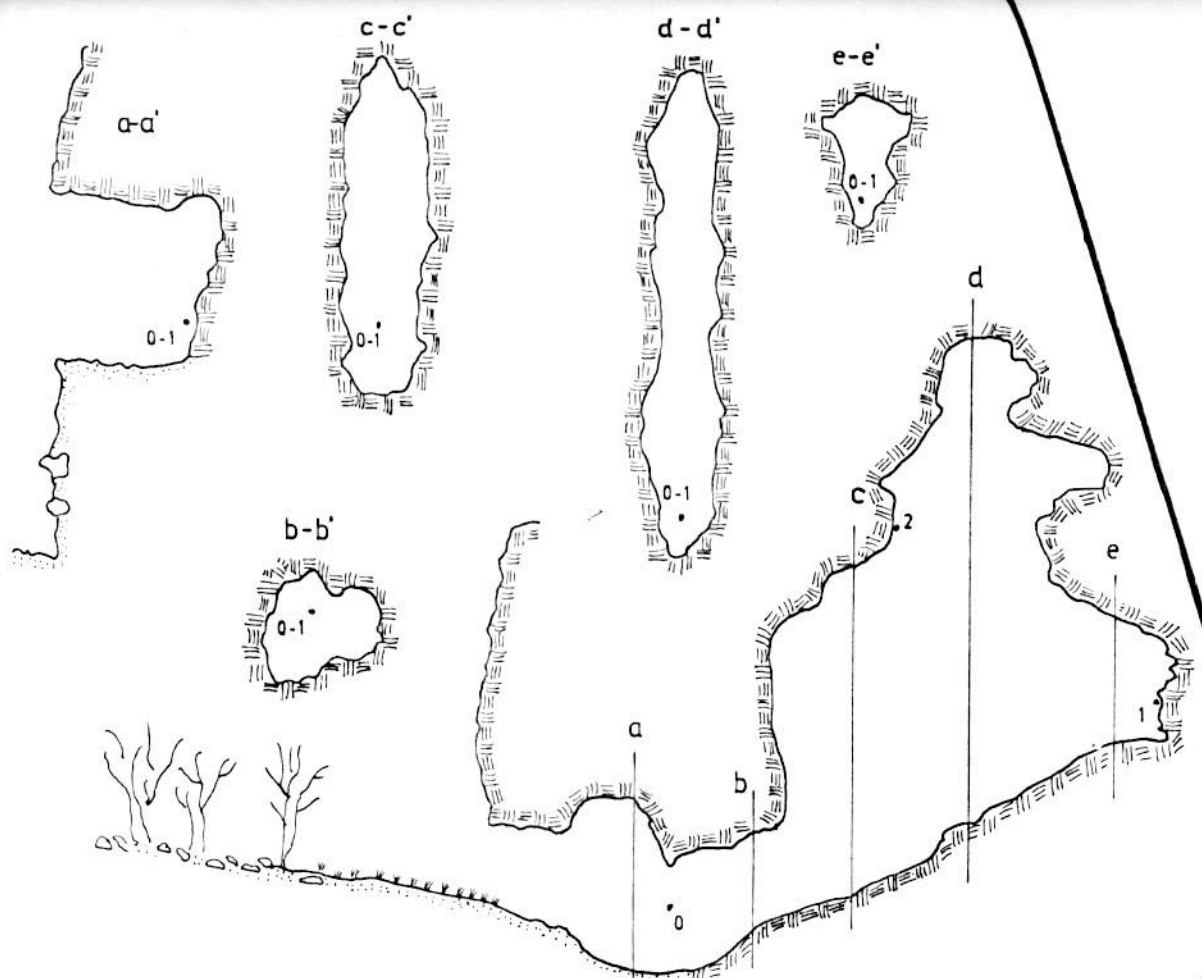
Keresztmetszetek:

e= 1 ponttól 0,5 m

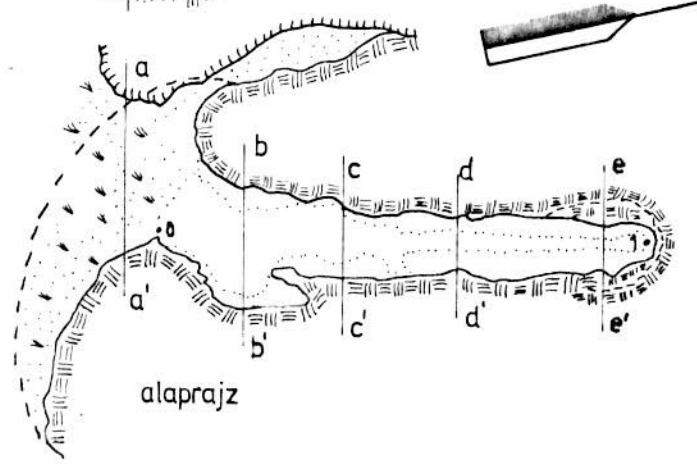
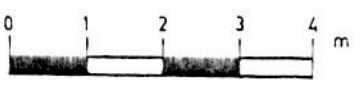
c= 0 ponttól 2,4 m

b= 0 ponttól 1,2 m

A felmérés függőkompasszal és fokivvel történt.

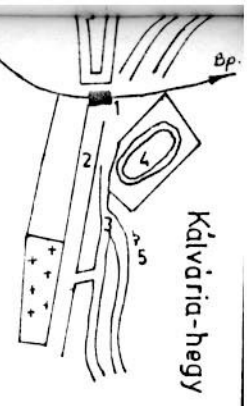
M = 1:100

alaprajz

Jelmagyarázat

- 1 Tatabánya-felső v.átl.
- 2 Széchenyi utca
- 3 Kinizsi utca
- 4 Sportpálya
- 5 Kürtő- és Csontos - barlang

Kálvária-hegy

M ≈ 1:10000

GERECSE - HEGYSÉG
Kürtő-barlang

Felmérte: FÉNYES ELEK Barlangkutató és Hegymászó Sz.o.

Tóth Ilona

Lendvai Ákos 1976.07.

Sólyom Frigyes

Rajz: Tóth Ilona 1976.07.

Szerkesztette: Lendvai Ákosné 1981.12.

Gerecse-hegység

Tatabánya-felső, Kálvária- 1.sz. üreg

A Kálvária-hegy tövében, a sportpálya területén, a gondnoki lakás mellett található zöldségeskert felett 3 méterrel található. Kisebb, triász kori dachstein mészkőbe mélyülő üreg, amely jól látható függőleges törés mentén keletkezett. Fagyhatásra is tágult. Erősen törmelékes volt.

Felmérése 1976 júniusában történt, a pontját 1981-ben felújítottuk.

0 - 1 : /földbe vert karó kampós szeggel, főtébe vert kampós szeg pirosra festve/

Az: 97° / 277° /

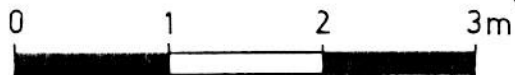
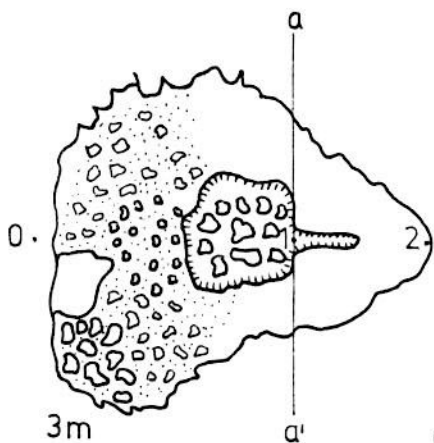
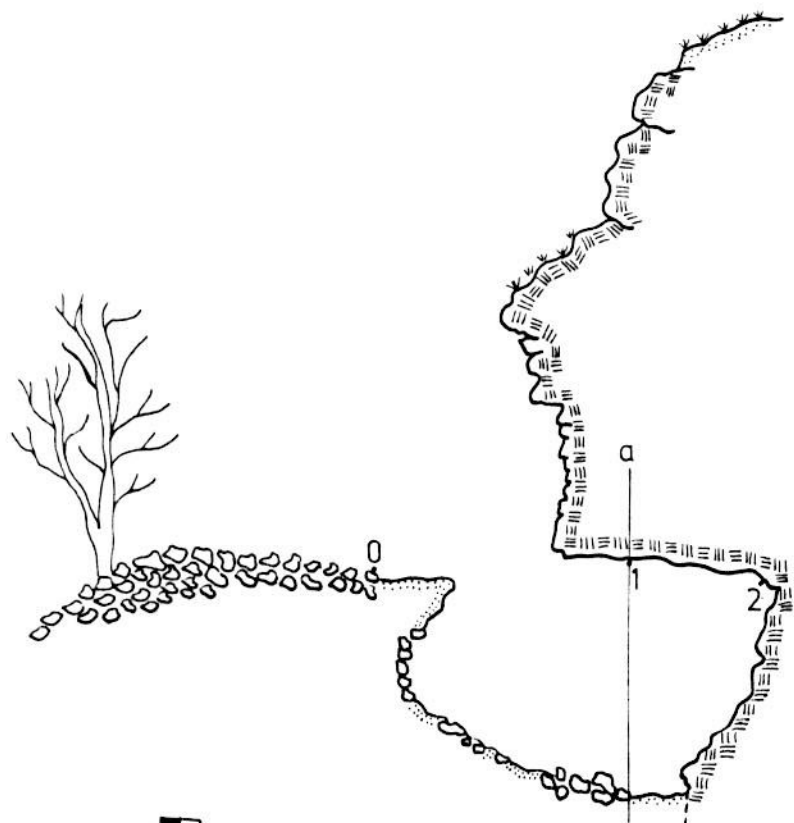
97° / --- / T: 1,65 m Lejtésszög: $+ 1^{\circ}$

1 - 2 / kampós szeg pirosra festve/

Az: 102° / 282° / T: 0,86 m Lejtésszög: $- 12^{\circ}$

A felmérés függőkompasszal, fokivvel történt.

Megjegyzés: Belsejében mészgömböcskék, borsókő-szerű bevonat. Igen gyenge - alig látható - cseppkőlefolyás. 1975-ben a kateszteri szám sárga alapja fel lett festve, de a szám még nincs meghatározva. 1980-ban a kőbányai kutatók bontották.

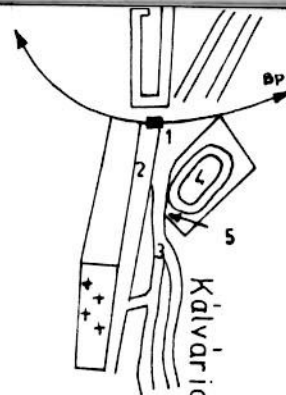

M= 1:50

Jelmagyarázat:

1. Tatabánya-felső vasútállomás
2. Széchenyi út
3. Kinizsi Pál u.
4. Sportpálya
5. Kálvária-1.sz. üreg

M \approx 1:10000

Kálvária-hegy

GERECSE-HEGYSÉG Kálvária-1.sz. üreg

Felmerte: FÉNYES ELEK Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály

Lendvay Ákos 1976. 07.

Tóth Ilona

Rajz: Tóth Ilona 1976. 07.

Szerkesztette: Lendvay Ákosné 1981. 12.

Gerecse-hegység

Füstös-barlang

4630/20

/Felmérési jegyzőkönyv és rövid leírás/

A Turul-emplékműtől D - DNY-ra, kb 60 m-re, de 38-40 méterrel alacsonyabb szinten nyílik. Szélessége 0,3- 1,1 m, magassága 0,4 - 1,2 m között váltakozik. Lényegében egyetlen 20 m hosszú kuszójáratból áll. Belső szakasza 1964-65-ben érintetlen volt. Bejutni a bejáratot eltorlaszoló törmelék eltávolítása után volt lehetséges. 1968-ban már füstölési nyomokat észleltünk. Innen a Füstös-barlang név.

A felső triász dachstein mészkőbe mélyülő barlang kialakulásában a tektonika játszotta a főszerepet, később az átfolyó vizek, bejáratát kifagyás tágította. 1968-ban 1. sz. Turul-lyuk néven térkép készült a barlangról.

Fontosabb irodalom:

1. Schönviszky László: A Gerecse-barlangjai Kézirat 1967 ?
/és 1975/
2. Vigh Gyula: A Gerecse-barlangjai = Turisták lapja 49.évf.
p. 194-198. Bp. 1937. p. 198.
3. Lendvay Ákos: A Gerecse 4630-as kataszteri egysége
Kézirat 1979.

Jegyzőkönyv: 1976.04.08.

Felmérők: Töreki László, Doronyai József, Farkas Béla, Tóth Ilo-
na, Lendvay Ákos

Megjegyzés: A bejárat felett bal oldalon piros F.E. jelzés, közép-
pen Á betű.

0 - 1 pont: / acélszög pirosra festve/

Az: 341 /160,30⁰

340 /160 / T: 2,74 m Lejtésszög: + 6⁰

1 - 2 pont: /acélszög pirosra festve/

Az: 356,40⁰ /175,20⁰/

357⁰/174⁰/ T: 2,20 m Lejtésszög: + 19⁰

2-- 3 pont: / acélszög pirosra festve /

Az: 328,20⁰ /147,40⁰/

328⁰ /147,20⁰/ T: 1,56 Lejtésszög: + 9⁰

3 - 4 pont: / acélszög pirosra festve/

Az: 357,40⁰ / 178,20⁰/

358,40⁰ / 178,40⁰/ T: 3,80 m Lejtésszög: +6⁰

4 - 5 pont: / acélszög pirosra festve /

Az: 330° / 155° /
 340° / 156° /

333° / 160° / T: 275 m Lejtésszög: + 4°

5 - 6 pont: / acélszög pirosra festve /

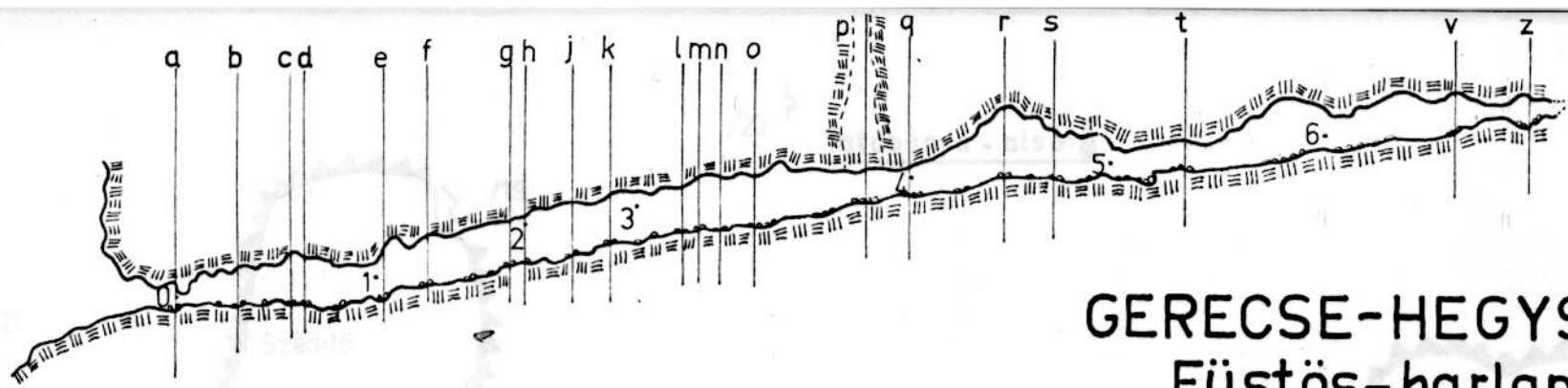
Az: $6,50^{\circ}$ / $186,20^{\circ}$ /

$6,40^{\circ}$ / $186,20^{\circ}$ / T: 3,00 m Lejtésszög: + $7,30^{\circ}$

6. ponttól

Az: 345° T: 3,00 m Lejtésszög becsléssel

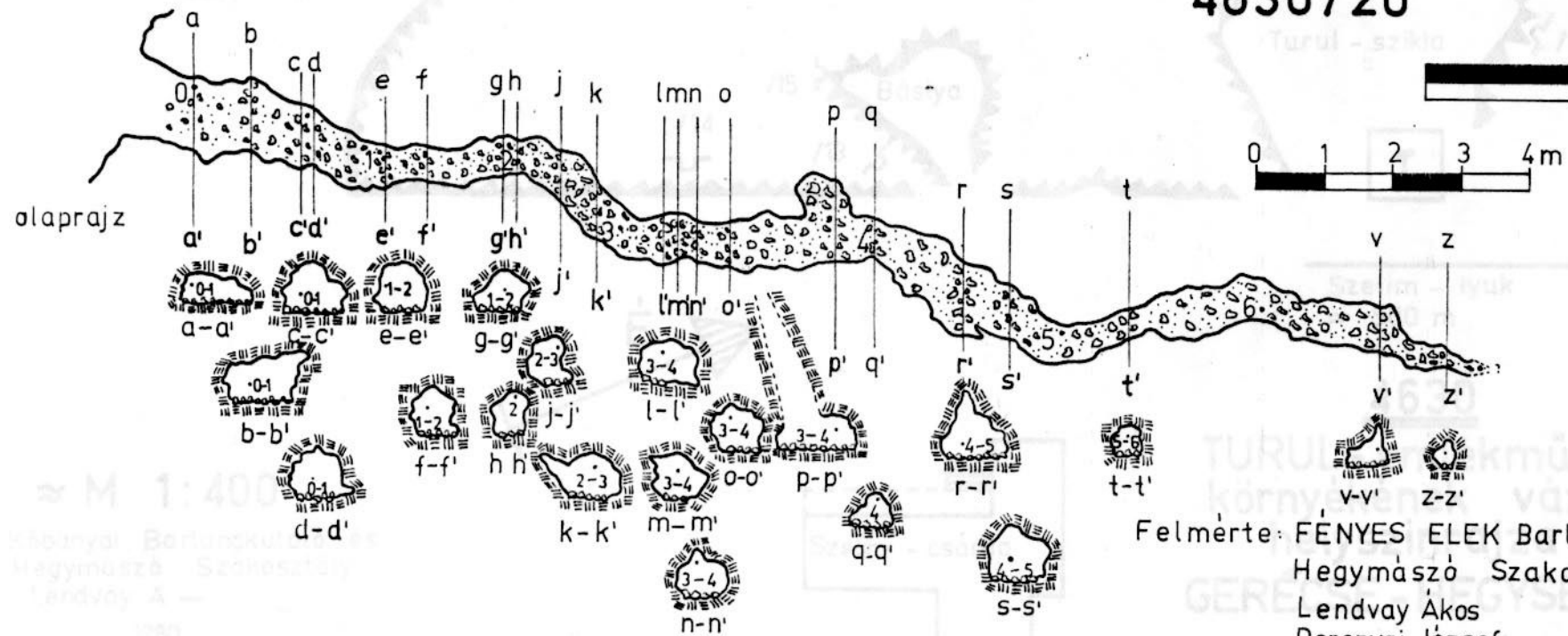
1-4 pontig függőkompasszal és fokivvel, 4-6 pont között fatokos bányakompasszal történt a mérés.

GERECSE-HEGYSÉG

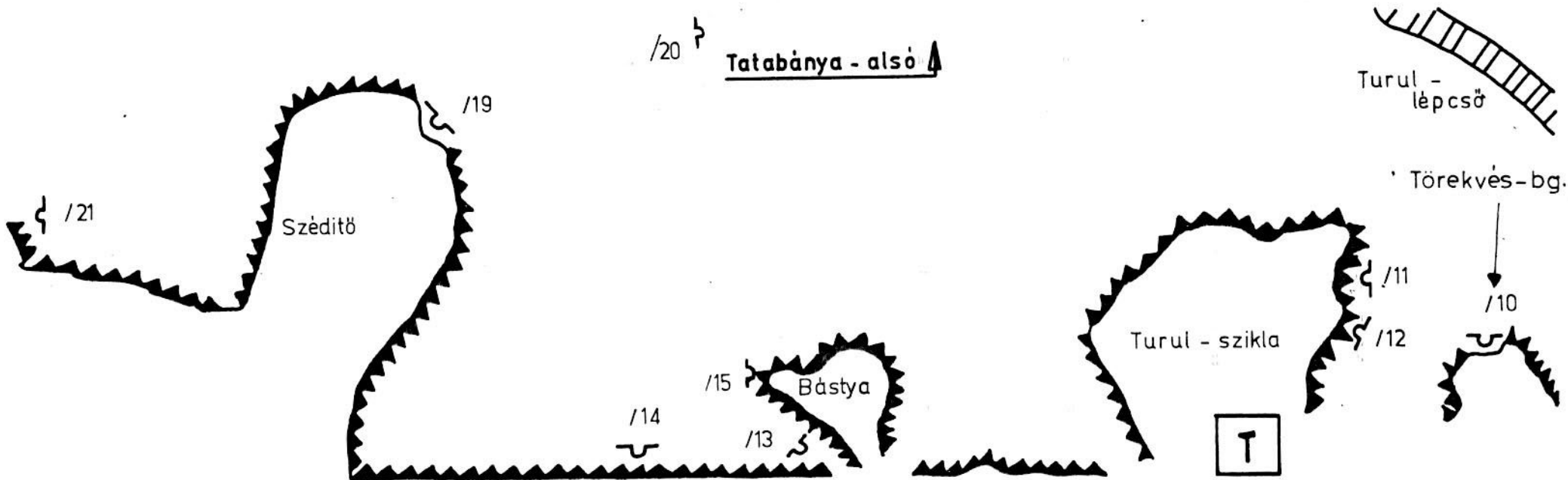
Füstös-barlang

4630/20

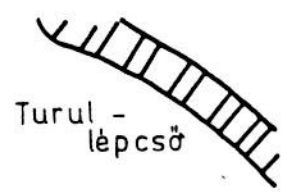

M=1:100

Felmérte: FÉNYES ELEK Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály
 Lendvay Ákos
 Doronyai József
 Töreki László 1976. 04. 08.
 Farkas Béla
 Tóth Ilona
 Rajz: Tóth Ilona
 Doronyai József 1976. 04. 08.
 Szerkesztette: Lendvay Ákosné 1982. 12.

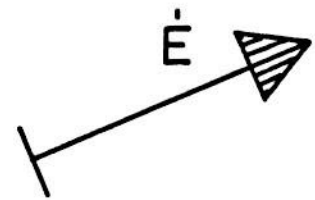
/20 ↗ Tatabánya - alsó ▲

Törekvés - bg.

/10

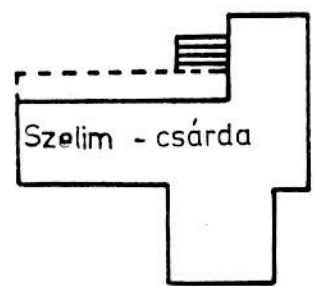
→ Szelim - lyuk
≈ 500 m

≈ M 1:400

Kőbányai Barlangkutató és
Hegymászó Szakosztály
Lendvai Á —

1980

Autóparkoló

Panoráma út

4630
TURUL - emlékmű és
környékének vázlatos
helyszínrajza
GERÉCSE - HEGYSÉG

Pilis-hegység

Pilis-hegy, Ajándék-barlang

Felmérés: 1976. 06. 12-13. / fixpontok javítása 1977 márciusában /

Felmérte: Lendvay Ákos, Tóth Ilona, Hermann Béla, Gáspár József

0 - 1 pont: / bejárat feletti ácsolatba vert acélszög - kampósszög zöldre festve./

Függőzés: 4,40 m

1 - 2 pont: /kampósszög zöldre festve /

Az: 42° / 222° /

43° /----/ T: 5,58 m Lejtésszög: -15°

2 - 3 pont: /kampósszög főtében zöldre festve /

Az: 19° / 200° /

19° / 199° / T: 1,76 m Lejtésszög: $+28,5^{\circ}$

3 - 4 pont: / oldalfal, kampósszög zöldre festve /

Az: 21° / 202° /

21° / 202° / T: 1,88 m Lejtésszög: $+32^{\circ}$

4 - 5 pont: / acélszög zöldre festve /

Az: 172° / 351° /

172° / 351° / T: 7,54 m Lejtésszög: $-25,5^{\circ}$

5 - 6 pont: / cseppkőcsap zöldre festve /

Az: $272,30^{\circ}$ / 94° /

274° / 93° / T: 1,75 m Lejtésszög: -14°

6 - 7 pont: / kampósszeg zöldre festve /

Az: 34° / 214° /

34° / 215° / T: 5,30 m Lejtésszög: $+31^{\circ}$

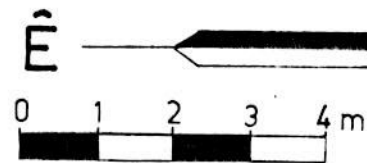
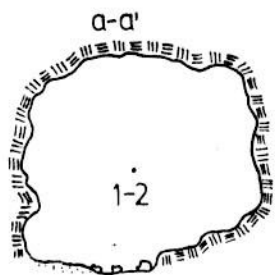
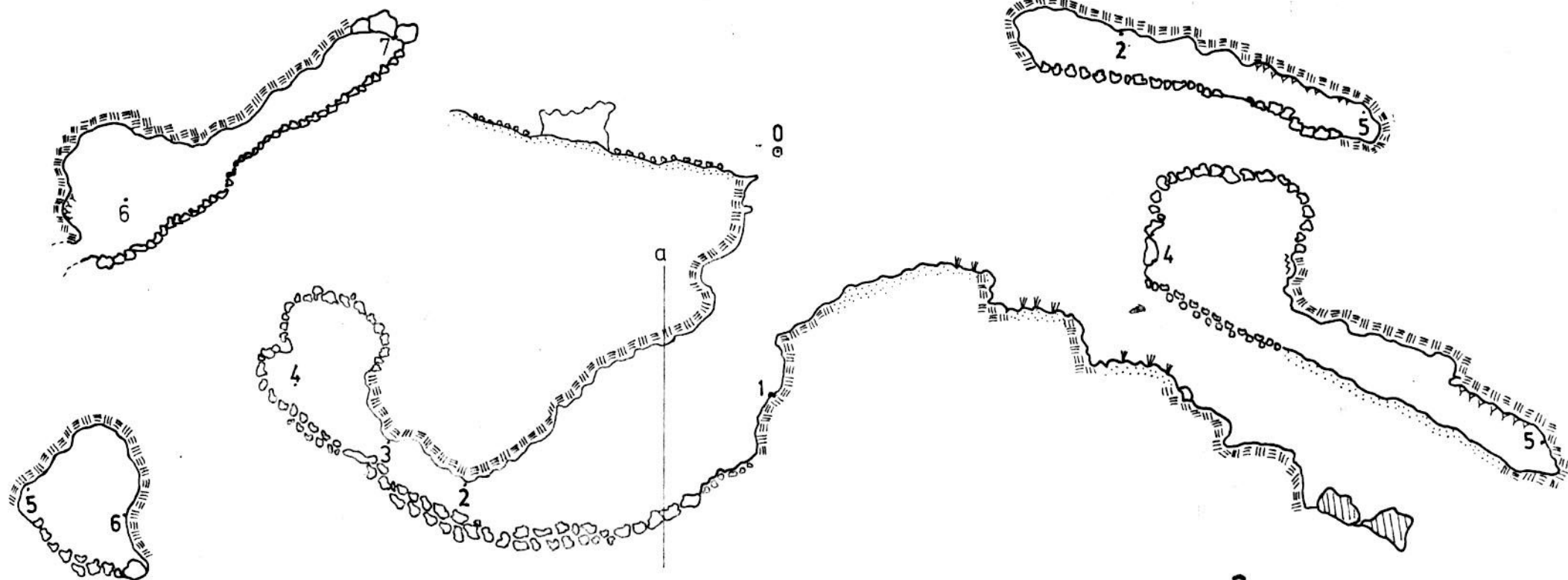
2 - 5 pont:

Az: 152° / 331° /

152° / 331° / T: 4,58 m Lejtésszög: $-17,5^{\circ}$

Megjegyzés: A fixpontok eredetileg pirossal lettek jelölve.
1977 elején lett zöldre átfestve.

A felmérés függőkompasszal , fokivvel történt.

PILIS-HEGYSÉG

Ajándék-barlang

Felmérte: FÉNYES ELEK Barlangkutató és Hegymászó Sz.o.

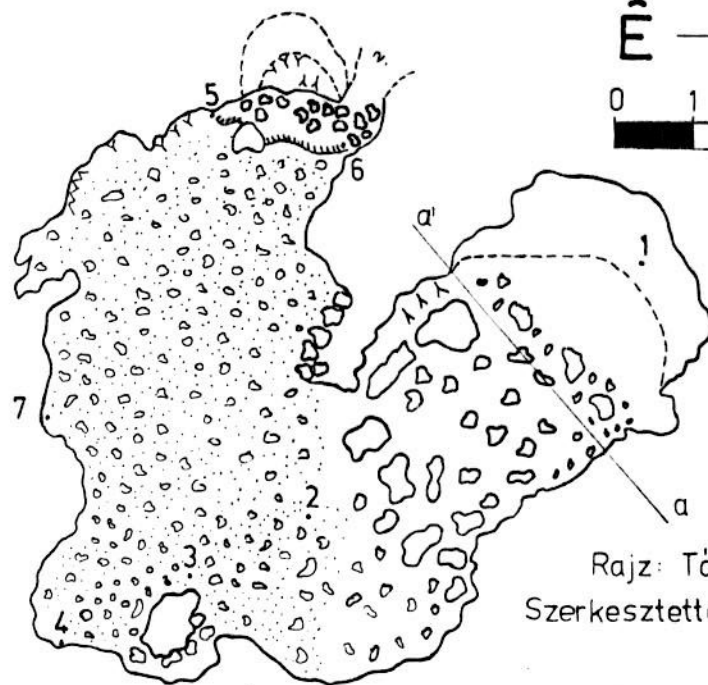
Lendvay Ákos

Tóth Ilona

Hermann Béla

Gáspár József

1976. 06. 13.

alaprész

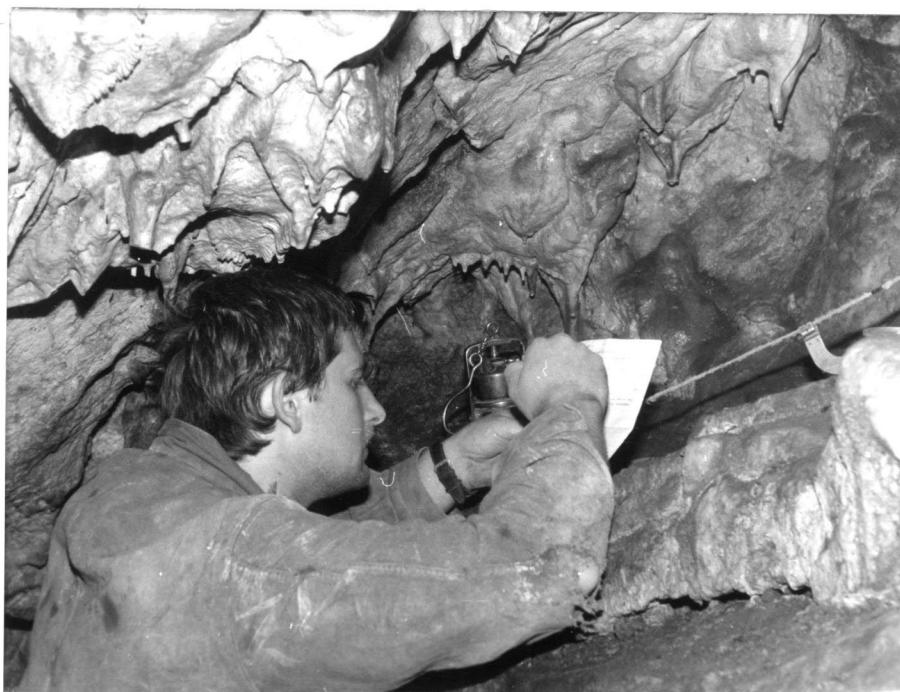
M=1:100

Rajz: Tóth Ilona 1976. 06. 13.

Szerkesztette: Lendvay Ákosné 1981. 12.

A Pilis-hegyi Juventus-barlang bejárata 1975-76-ban

Részlet és felmérés a Juventus-barlangban 1975-76.

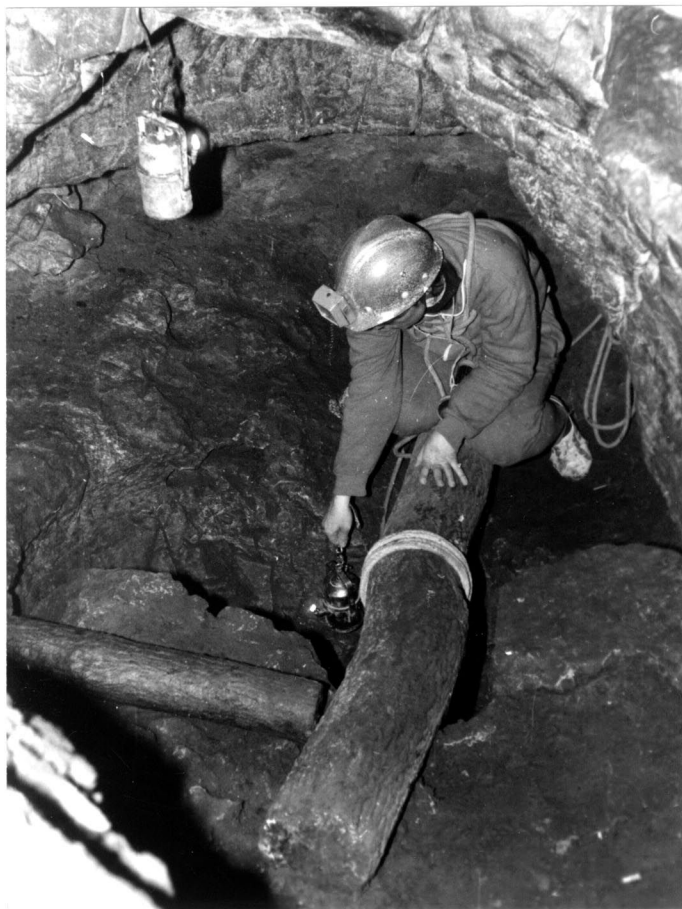
Juventus-barlang. Részlet az agyagszifon előtti szakaszból.

A Kőbánya-barlang /Gerecse-hegység/ omladékos zónában kialakult hátsó szakasza

A Lengyel-barlang lezárását több alkalommal meg-
kiséreltük. Az egyik rácsos lezárás maradványa.
Látható a zár és a lakathely is...

Lengyel-barlang. A Váróterem ill. Bejárati-akna
felső szakasza

A Bejárati-akna /hasadék/ 8 méter mély.

A kőbányai kutatók féltve őrzött kincse, a "görbe cseppkő" már a múlté. Valamikor 1980. márciusa és május vége között tűnt el... S közvetlen a barlang lezárását megelőzően egyéb barbár tordelések is történtek. /Lengyel-barlang/

V. Csoporttevékenység, klubélet stb.

Szakosztályunk az elmúlt évben 4 csoportban összesen 56 fővel működött. Felnőtt MKBT tagjaink száma 1981 december végén 47 fő volt. A leadott turajelentések szerint 121 turán 1032 tag és 440 vendég vett részt. Teljesített turanapok száma 179 /szabadság-turákkal, táborokkal együtt/. Munkával eltöltött idő 10.084 óra, amelybe beleértendő a kutatóház állagának megőrzésére, javítására, műszeres mérésekre, felmérésre, fotodokumentáció készítésére fordított idő is.

Klubnapjainkat az első félévben minden héten csütörtökön, a második félévben minden szerdán tartottuk, 18-21 óra között. Mivel a szakosztály tagjai tíz éven keresztül a csütörtöki napra voltak beállítva, a II. félévben robbanásszerűen csökkent a klubnapon részt vevő tagok száma. A korábbi 18-25 főről 8-12 főre! Érthető ez, hiszen a szerda iskolai nap, futballnap - egyébként is a szokás nagy ur.

A második félévtől tehát növeltük a körlevelek számát, a szakosztály tagjainak többsége ennek és telefonértesítések alapján tartotta a kapcsolatot, vett részt munkaturákon. /körlevelek mellékelve/

Összejövetel ezzel együtt kizárólag táborok, külföldi turák és a Sportkor helyiségeinek tatarozása miatt maradt el összesen hét alkalommal.

Előadások, oktatás, tanfolyam:

1981-ben szakosztályi rendezésben elhangzott összesen 24 előadás. Ezek közül 11 az általunk rendezett alapfoku barlangjáró tanfolyamon, 3 az un. térképész tanfolyamon lett megtartva.

A többi előadás részletezése:

Sólyom Frigyes: A Pirin főgerince - színes dia

Lendvay Ákos : A Durmitor-hegység - színes dia

Felkészítés a szakosztályi turára

Gáspár József: Balesetvédelmi oktatás / I. félévi/

Stock Gábor : Sziklamászás - sziklamászó iskolák - színes dia

Sólyom Frigyes: A Fogarasi-havasok főgerince - színes dia

Lendvay Ákos: Vértés László-barlang, Lengyel-barlang, Hófehérke-barlang - színes dia

Gáspár József: Balesetvédelmi oktatás /II. félévi/

Gáspár József A barlangi adatgyűjtés jelentősége, térképek készítése és felhasználása a kutatómunka során

Salvador Ordóñez: Spanyol karszt - bauxitkutatás / kb. 250 db
színes dia bemutatása/

dr Kordos László: Régészeti ásatások nyugat-európai barlangokban - színes dia

A 24 előadás közül négyet TIT /dr Dénes Gy., dr Kordos L. /egyét külföldi előadó /Salvador Ordóñez spanyol geológus professzor/ tartott.

A tavalyi jelentésben jelzett tanfolyamot megrendeztük. Ennek eredménye nem lett túl fényes. A jelentkezett s az első-második előadáson részt vett 26 főből végül nyolcan tettek sikeres elméleti és gyakorlati vizsgát.

A nagyfoku lemorzsolódás okai:

- a., Többen jelentkeztek úgy, hogy nem tudták mire jelentkeztek...
- b., Az első előadáson ismertettük az ajánlott /és kötelező/ minimum-felszerelést, amelynek beszerzésére 30 napot adtunk. Ezek között szerepelt a fejtű, karbid- vagy fejlámpa, megfelelő turacipő és a hátizsák mint kötelező minimum. Annak ellenére, hogy a beszerzési lehetőségeket ismertettük, ajánlásokat adtunk - pl. karbidlámpát a Sportkörtől is lehetett venni - a követelmények úgy tűnik több ember lehetőségeit meghaladták.
- c., Az első gyakorló turát a Pilis-barlangba vezettük. Könnyű, kedvcsináló turának szántuk. A tura előtti napon 40-60 cm-es hó esett le, s a bizony még elég hiányos felszereléssel rendelkező új sporttársakat az oda-vissza 10 km-es gyalogtura kissé megviselte. Az ezt követő 3 turára többen nem jöttek el, ez viszont azt jelentette, hogy nem vizsgálhattak le. /3 előadásról és 2 turáról lehetett hiányozni/

Az első tanfolyami előadáson minden résztvevő kézbe kapott egy 9 oldalas rajzolt anyagot, amely a csomókkal, bekötésekkel foglalkozott. Kiemelten kezeltük mindvégig a biztonságtechnikát.

A tanfolyam vázlatos tematikáját, előadóit, a gyakorlóturák helyét az elméleti vizsga írásbeli részének kérdéseit, valamint már az előbb említett segédanyagot a függelék című fejezetben lehet megtalálni.

Házi térképész tanfolyamunk is megrendezésre került. Junius-július hónapokban már önálló felméréseket végeztek olyan kisebb barlangokban, amelyeket Szakosztályunk korábban már felmért. Ennek kettős haszna volt. Részben ellenőrizni tudtuk a mérések,

adatok helyességét, egyes felmérők egyéni felfogását azonnal meg tudtuk vitatni, másrészt a fixpontokat mindenütt felujították. Végül is térképezésre alkalmasnak hat fő bizonyult. Tőlük is várjuk a Lengyel-barlang felmérésének felgyorsulását.

Az 1981-es évben három táborunk volt. A tervezett tavaszi tábor az iskolai tavaszi szünet teljes időtartama alatt került megrendezésre, ezen kívül egy tavaszi és egy nyári póttábort szerveztünk elsősorban a MÁFI Törekvés-barlangi mintavétele miatt. Ezek 4 ill. 6 naposak voltak.

Október 11. és december 13. között öt alkalommal rendeztünk un. "nyilt" barlangi turát. A turákat a sajtó és rádió is bejelentette, nagy érdeklődés mellett zajlottak le. /lásd mellékletek/

A szakosztály tagjai általában részt vettek a tanfolyami túrákon. Külföldi tanulmányutnak is tekinthető a szakosztályi szervezésben megrendezett Durmitor-túra, melynek során valóban volt alkalom és lehetőség elsősorban a magashegyi karszt és jelenségeit tanulmányozására.

A szakosztályról elmondható, hogy minden jelentési kötelezettségének időben eleget tett. Elmúlt évre vonatkozó híranyagot hat alkalommal adtunk le, ezek izelítőt nyújtanak minden jelentősebb, közérdeklődésre számot tartható munkánkból.

A Kőbányai Petőfi Sportkör ez év végén is jutalmazta a szakosztály legaktívabb, legjobb munkát végzett tagjait. Könyv és érem jutalomban részesültek a következő sorrendben: Bárkányi László, Lendvay Ákosné, Sólyom Frigyes, Stock Gábor, Gáspár József, Molnár Sándor.

Munkánkat akadályozó tényezők:

a., Fegyelmi ügy: A már tavaly jelzett fegyelmi ügy rendkívül érdekes befejezést nyert. A Sportkör volt ügyvezető elnöke huzta-halasztotta a fegyelmi tárgyalás megtartását. Végül távozott a Sportkörtől. Távozása előtt az ügyre vonatkozó valamennyi iratot eltüntette, többek között a fellebbezéseket is, amelyek egyébként nem voltak iktatva... Külön szerencse, hogy a szakosztályi F.B. elnöke két tanu előtt adta át a fellebbezéseket.

Az új ügyvezető elnök többszöri próbálkozás után végre 1981 őszén összehívta a fegyelmi tárgyalást. Az ügyben érdekelt öt személy közül 3 "eltérítő" táviratot kapott. A feladó személye ismeretlen... Ezt követően ismételten összehívták a Sportkör

Fegyelmi Bizottságát és az érdekelteket, s az ügy, valamint a fellebbezés mindennemű tárgyalása nélkül felmentették a vétkeket. Az indok: A szakosztálynak nincs joga Fegyelmi Bizottságot létrehozni./ ? hogy több mint 10 éven keresztül működött, s igen nagy része volt a szakosztályi F.B. létének, hogy a Kőbányai Szakosztályban egyáltalán nem volt baleset...hogy elsőfokon talán azok döntsenek, akik értenek is szakmailag hozzá... hogy nem fegyelmi bizottságosdit játszottunk, hanem rendet, fegyelmet akartunk, ezen lazán átléptek. Mint tudomásunkra jutott külső nyomás hatására./ Továbbá a szakosztály december 31-én ugyis megszűnik...

Hogy az oknak és okozatnak még csak átfedései sincsenek? Ez egy fegyelmi határozat volt. Mindenesetre a teljes anyagot - amely vastag kötetet tesz ki - eltettük. Biztosak vagyunk benne, hogy visszatérő téma lesz. Az ügy főszereplőit, képességeiket ugyanis mi ismerjük. Végül is mi dolgoztunk velük.

b., A szakosztály megszüntetése:

1981. június 8-án a Kőbányai Petőfi Sportkör Elnöksége tárgyalta a Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály beszámolóját. /Több mint 10 év alatt először.../ A részletes beszámoló után a X. ker TSF vezetője azt javasolta, hogy mivel a szakosztály nem illik bele a Petőfi SE profiljába, azt szüntessék meg. Ez volt a hivatalos indok, s ez 10 év után derült ki. Felmerült még az is, hogy kevés a kőbányai lakos./ Ami igaz, az igaz. A szakosztály megalakulása óta 10 év telt el. A tagság férjhez ment, megnősült, lakást kapott, munkahelyet változtatott -végre is egészséges, fiatal emberek./ Az egyébként nem határozatképes Elnökség a szakosztály megszüntetését célzó "javaslatot" elfogadta. A Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály tehát 1981. december 31-ével megszűnt. Írásban erről a mai napig sem a szakosztály vezetősége, sem vezetője, sem egyetlen tagja értesítést nem kapott.

c., tatabányai kutatóház

1975 végétől használtuk, 1976-tól szocialista szerződést kötötünk használatára. A házat teljesen romos, elhanyagolt állapotban vettük át, a lakórész padlása 2-3 m² területen le volt szakadva, cserép csak mutatóba volt a tetején. Lakhatóvá tettük - igen sok munkával. A padlásrész 50 %-át kellett pótolni, hozzávetőleg 600-700 db használt cserépet szállítottunk Budapestről Tatabányára. 1976-1981 között legkevesebb 20 alkalommal törtek be, s az elvitt holmik értékén kívül - ez sem elhanyagolható! -szinte

mindig szándékosan rongálták a házat is. Problémát és feszültséget okozott az a tény is, hogy miután a házat rendbe hoztuk, mások is jelezték igényüket használatára.

A ház - a leirt problémákkal együtt - kulcsszerepet játszott szakosztályunk életében, a tatabányai kutatásoknál. Évente 40-42 szombat-vasárnap tette lehetővé 8-16 kutató igen szerény körülmények közötti elhelyezését. Bázis volt, ahonnan indulni, ahová érkezni lehetett, amely mellett egy-egy tavaszi kutatótábor alatt 5-6 sátor is állt.

1981. október közepén levél érkezett az Erdőgazdaságtól, amelyben közölték, hogy a házat két héten belül el kell hagyni. Megpróbáltuk legalább a november hónapot még valahogy menteni, de ez sem ment. Hogy az évvégi "hajránál" mit jelentett, mindenki el tudja képzelni. Gyakorlatilag a november-december hónap kiesett munka szempontjából. Eltelt azzal, hogy a kutatóházban tárolt felszerelést részben Budapestre, részben az általunk lezárt Lengyel- és Törekvés-barlangokba hordtuk át. Az őrház kiürítettését egyébként "üzem-, és erdészeti" tervekkel indokolták. Azóta nyitott ajtóval, érintetlenül áll...

A szakosztály vezetősége ebben az igen hosszúra nyúló, nehéz időszakban mindent megpróbált, mentette a menthetőt, ugymond állva halt meg.

A szakosztály tagságának egy része kedvét vesztette -érthető okok miatt - a valóban kulcsszerepet játszó emberek azonban még december végén is talpon voltak. Lelkesedésük, ügyszeretük e jelentésben foglaltakra volt elég. Annak eldöntésére, hogy ez kevés vagy elég, nem mi vagyunk hivatottak. Szakosztályunk-hiven hagyományaihoz - az idei évet is baleset, sérülés nélkül zárta, s ez egyben azt jelenti, hogy több mint 10 éves tevékenysége alatt egyetlen tagját sem érte baleset, vagy említésre méltó sérülés.

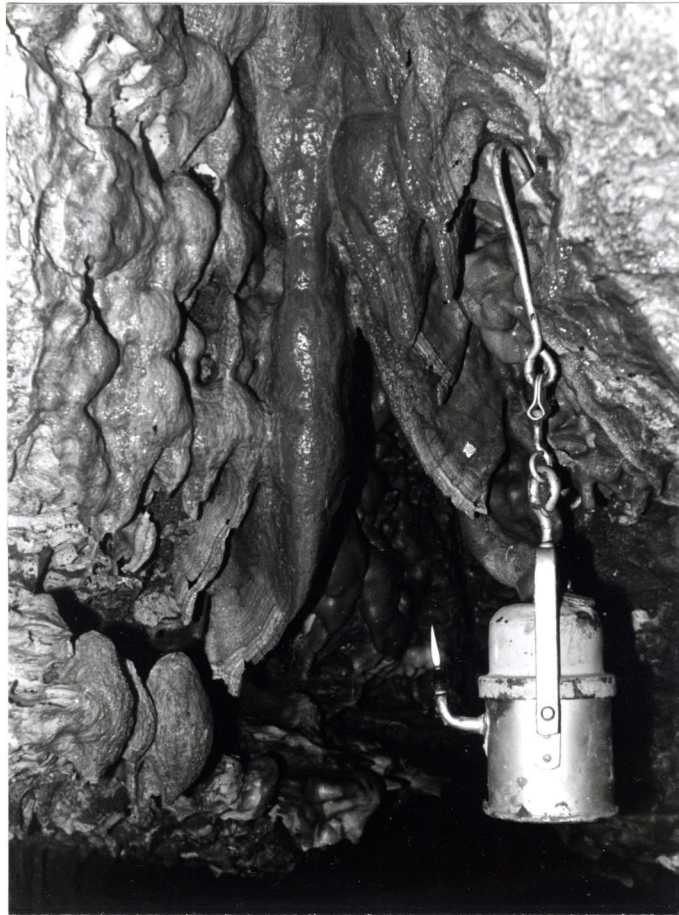
Végül kötelességemnek tartom megjegyezni, hogy a Sportkör új ügyvezető elnöke lehetőségeihez képest segítőkész és korrekt volt.

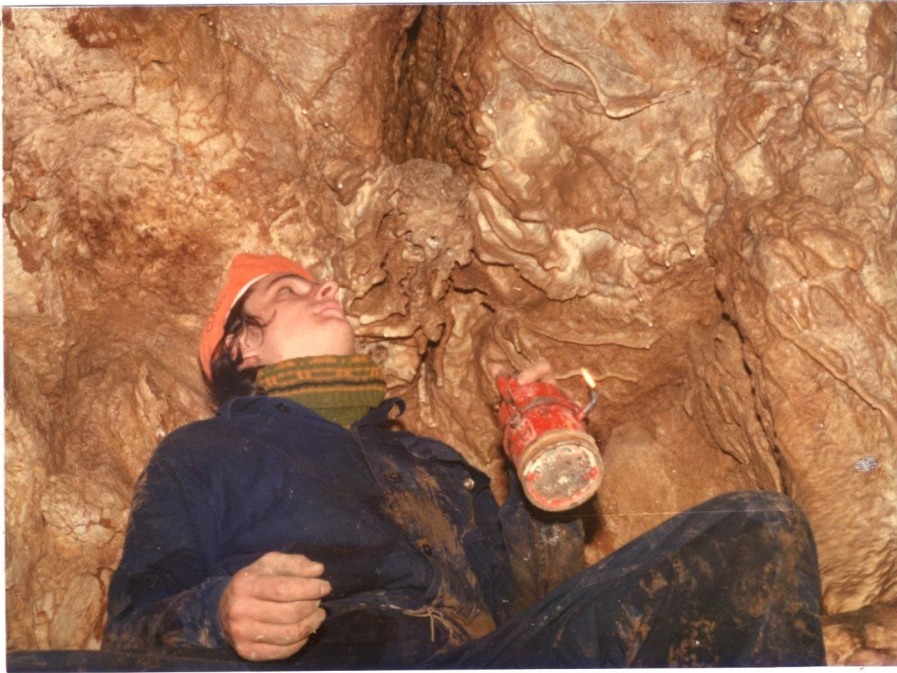
Lengyel-barlang - Grand Canon
Szinlők és cseppkövek

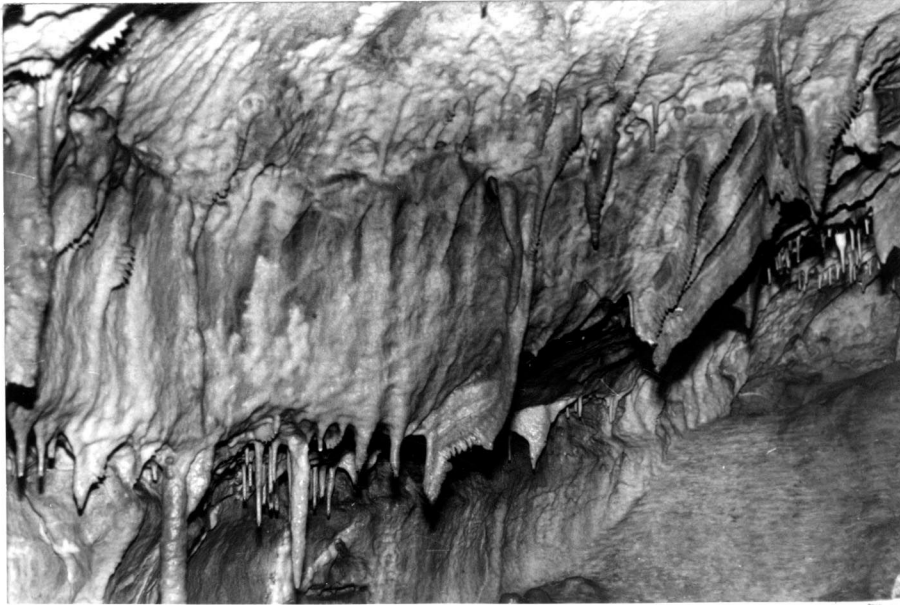
Lengyel-barlang- Kupola-terem
Réteglapok közé települt, kipreparálódott
kalcitér cseppkőbevonattal

A Lengyel-barlang Hajó nevű szakaszában /-50 m/
látható ez az érdekes formáció. A két cseppkősz-
lócška vége agyoncsiszolt, agyongyalult - mintha
egy töredezett kőzetcsiszolat lenne.

Ide is feljutottak a tördelők...
Lengyel-barlang - Kupola-terem teteje

Amit érdemes védeni. Nehezen megközelíthető szakaszokon még ilyen részletek is találhatóak.

/Lengyel-barlang/

Még érintetlen. Meddig? /Lengyel-barlang/

1981./2. számú KÖRLEVÉL

Kedves Sporttárs!

- 1./ Értesítelek, hogy a szakosztály klubja /Budapest, X., Ihász u. 24./ minden csütörtökön 18-21 óráig tart nyitva. Nyári szünet előtti utolsó klubnap augusztus 13.-án. Szünet utáni első klubnap szeptember 5.-én szerdán 17.30-21 óráig lesz megtartva. Ettől kezdve mindig szerdán 17.30 órától tartjuk összejöveteleinket.
- 2./ Sajnálatos tény, de több sporttársunk mind a mai napig nem igazolt le, nem fizetett tagdíjat, nem fizette be MKBT tagdíját. Kérem, hogy lehetőleg a nyári szünet előtt mindenki rendezze tartozását, hogy a Sportkör felé az elszámolást rendbe tudjuk tenni.
- 3./ A nyári elfoglaltságok miatt munkánkban nagy fokú lemaradás tapasztalható. Ismételtén kérem a Szakosztály tagjait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a munka-és gyakorló túrákon.

Szünet előtti program: Július 18-19. Róka-hegyi-barlang
július 24-26. Pilis-hegység munkatúra
augusztus 01-02. Dorog-Sátorkőpuszta-Strázsa-hegy
augusztus 07-09. Tatabánya-felső munkatúra
Találkozók, időpontok egyeztetése a klubban!

- 4./ Az augusztus 01-02.-i dorogi túra a tanfolyam résztvevőinek lett első sorban kiírva. Kérem, hogy ez ügyben keressenek meg, s a szóbelire készüljenek fel.
- 5./ Kérem a Sporttársakat, különösen a régi MKBT tagokat, hogy a szakosztályi irattár számára adják át az MKBT Műsorfüzet 1976. június előtt megjelenő, valamint az 1977. 03., 07., 08., 09., 10., továbbá az 1980. 01., 02., 07., 08., hónapi számait. Előre is köszönöm.
- 6./ A klubban korlátozott számban kapható: lengyel karbidlámpa + 10 dűzni + tisztító + sugárvető 280.- Ft/darab, a Karszt és Barlang különböző számai 35.- Ft/darab, Royal Robbins: A sziklanászás alapjai /35 old., stencilezett/ 40.- Ft/darab.

Budapest, 1981. VII. 13.

Sporttársi üdvözléssel:

Lendvay Ákos
szakosztályvezető

Kedves Sporttárs !

I. Az 1982. évi hátralévő programjai:

A./ Klubnapok: minden szerdán 17.30 -tól 20.30 -ig

kivétel: 1981. november 4. amikor csak 19.30-kor lehet a klubba bejönni.

B./ Turák:

október 30. november 1.

Tatabánya alsó /Arany-lyuk, Lengyel, Törekvés/

Felelős: Lendvay, Bárkányi

november 6,7,8

Tatabánya alsó /Arany-lyuk, Lengyel, - Törekvésben dolgozni tilos/

Felelős: Gáspár, Károviics

november 13,14,15

Tatabánya alsó /Arany-lyuk, Hófehérke, Törekvés/

Felelős: Stock, Sólyom

november 21, 22

Tatabánya alsó /Törekvés, Arany-lyuk/

Felelős: Molnár, Károviics, Gáspár

november 22.

Tatabánya alsó NYILT TURA - Lengyel barlang

Találkozó: Keleti pu. 7.00 alsó pénztársor

Turavezető: Lendvay, Bárkányi, Baksa

november 27,28,29

Tatabánya alsó /Hófehérke, Arany-lyuk, Lengyel/

Felelős: Stock, Sólyom, Molnár, Bárkányi/

december 6.

NYILT TURA Találkozó 7.30 Batthyány tér - Legény és Leány barlang

Turavezetők: Lendvayné, Molnár, Károviics

december 12 vagy 13.

Pilis barlang - NYILT TURA

Találkozó: Batthyány tér 7.30

Turavezető: Gáspár, Sólyom

Láirt programokon felül - mivel többen jelezték résztvételi szándékukat külön megbeszélés alapján lesz még egyéb lehetőség is. Gyakorlatilag november az utolsó hónap, amikor munkaturák vannak, amikor éves munkatervünknek ~~oleget~~ tehetünk. Kérem ezért mindazokat, akik addig munka helyett kifogásokat produkáltak, hogy legalább az utolsó pillanatban próbáljanak aktívan bekapcsolódni a sürgős munkákba.

II. Leigazolások, tagdíjak, MKBT tagdíjak

- Több év után az idén nem kíséerte figyelemmel a sz.o. vezetősége az MKBT tagdíjak befizetésének alakulását. Az eredmény ennek megfelelően elszomorító ...
- Leigazolások: régi tagjaink közül a mai napig nem igazolt le:
Zölde Katalin, Székely József, Backmayer István,
Majoros Géza.
Erre van még pontosan 3 hetük.
- Tagdíj: Leigazoltak, de tagdíjuk rendezetlen: Baksa, Molnár, Szabó G,
Karpics, Földi, Földiné, Pukor, Kádasné, Halász, Takács,
Takácsné, Károlyi, Vonák, Harasztis.
Kérjük a tagdíjak haladéktalan befizetését.

III. Új MKBT belépések:

Halász László, Földi Tiborné, Baksa Péter, Benedek Csaba, Székely József Szabó Gábor és még többen jelezték belépési szándékukat és azt a vezetőség elfogadta. Vagy a belépési nyilatkozatot felejtették el kitölteni, vagy a tagdíjat átadni. Ezek lerendezésére van 3 hét.

IV. Előző körlevélhez foglaltak szerint még kapható: karbidlámpa * 10 égő + reflektor és tisztító 280 Ft/db.

- Az Akadémia könyvkiadó a közelmúltban 58 Ft-os áron megjelentette Fodor István: A barlangok éghajlati és bioklimatológiai sajátosságai c. könyvét.

A könyv igen kis példányszámban jelent meg, megvételre feltétlen ajánlott. Kapható az Akadémia esetleg egyéb könyvesboltban.

- V. A Közeljövőben a szakosztály csoportvezetői és helyettesei valamint a nagyobb munka visszatekintő kutatói részére vezetőségi ülést tartunk. A szakosztály életében bekövetkezett több váratlan esemény és egyéb fontos tennivalók miatt kérem, hogy a kiértesített sporttársak mindenképpen a megbeszélésben vegyenek részt.

Budapest, 1981. október 28.

Lendvay Ákos sk.
szakoszt.vez.

Kedves Sporttárs!

1. 1981. december 09.-én /szerdán/ 17.30 és 19.00 óra között a X., Tanács /a Kőbányai Petőfi Sportkör a Tanács sportköre/ teljes leltárt és selejtezést tart szakosztályunknál. Kérem, hogy a fenti időpontra minden kintlévő felszerelést feltétlenül behozni sziveskedjék. Mivel a leltár zárójellegű, a felszerelés hiánya esetén elismervényedat kénytelen vagyck átadni a Sportkör jogi képviselőjének. /Akinél nincs felszerelés, ne háborodjon fel - akinél van, az viszont hozza be!/
2. Éves program:

December 6. vasárnap: Batthyány tér 1/2 8 Legény-barlang
tv.: Lendvayné
Molnár
Kárevics

December 6. vasárnap: Tatabánya-alsó - Törekvés-barlang - megbeszélés alapján.

December 13. vasárnap: Batthyány tér 1/2 8 Pilis-barlang
tv.: Gáspár
Sólyom

December 20. vasárnap: Róka-hegyi-barlang - megbeszélés alapján.

Clubnapok:

December 16. - 17.00 - 20.00 -ig

December 23. - 17.00 - 18.30 -ig

Az 1982. évre jan. 10-ig újabb körlevél fog menni.

Leigazolások, tagdíjak, MKBT tagdíjak:

Az előző körlevélben említett 4 fő leigazolt. Hárman tagdíjukat is rendezték.

Tagdíj: Az előző körlevélben említettek közül Molnár, Szabó Gábor, Földi, Földiné, Bukor, Haraszi tagdíját rendezte. Az összes többi elmaradt sporttársnál vagy ígéretet kaptunk az ezévi rendezésre, vagy megelőlegeztük a pénzt.

MKBT: Földi Tiborné és Szabó Gábor MKBT belépése a titkárság elé lett terjesztve.

Örvendetes lenne, ha a szakosztály tagjai a decemberi clubnapok során kivétel nélkül tennék tiszteletüket a jövő évi közös dolgok tisztázása végett.

Az ezévi nyilvántartott szakosztályi létszám /leigazolt/ 51-fő, a tagdíjfizetés 94-96 %-os.

Kivánok úgy a szakosztály Vezetősége, mint a magam nevében Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, Boldog Újévet, s jövő évi közös túráinkhoz sok élményt, jókedélyt!

Budapest, 1981. december 01.

Sporttársi üdvözléttel:

Lendvay Ákos sk.
szakoszt.vez.

Budapest, 1981. szept. 17.
Ikt.sz.: 163/1981.

Nyílt turák bejelentése.

Bejelentjük, hogy a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály 1981 II. félévében a következő "NYÍLT" barlang-ill. minősítő turákat tervezi és vezeti le.

Október 11. vasárnap: Bp. - Pomáz - Pilisszentkereszt - Vas-
kapu - szoplaki-Ördög-lyuk - Pilis-tető - Simon halála - Pilis-
nyereg - Kétfükkfa-nyereg - Pomáz - Bp /Tura a hajdan víznyelő-
ként működő szoplaki-Ördög-lyukba. /

Találkozó: 7,30 órakor Batthyány téri HÉV pénztárnál

A barlangturához szükséges felszerelés: fejkendő, világítóeszköz,
barlangba alkalmas /gumitalpu/ lábbeli és öltözet.

Turavezetők: Lendvay Ákos - Károlyi Ferenc

Költség: 20 ft

Táv: 16 km

Október 25. vasárnap: Bp - Hűvösvölgy - Nagykovácsi - Remete-
szurdok - Hét-lyuk- Máriaremete / Tura a 21 m mély Hét-lyukba/

Találkozó: 8,00 órakor a /volt/ Hűvösvölgyi vendéglő előtt.

A barlangturához szükséges felszerelés: fejkendő, világítóeszköz,
barlangba alkalmas /gumitalpu/ lábbeli és öltözet.

Turavezetők: Stock Gábor - Takács László

Költség: ----

Táv: 10 km

November 22. vasárnap: Bp - Tatabánya-alsó - Turul - Törekvés-
barlang - Lengyel-barlang - Farkasvölgy - Vértes László-barlang-
Ferenc-ház - Nyiladék - Szelim-barlang - Tatabánya-alsó - Bp
/Barlangtura lehetőség a Lengyel-, Arany-lyuk, Hófehérke-bar-
langokba /

Találkozó: 7,00 órakor a Keleti pu. alsó pénztársor

A barlangturához szükséges felszerelés: fejkendő, világítóesz-
köz, barlangba alkalmas /gumitalpu/ lábbeli és öltözet.

Turavezetők: Lendvay Ákos - Bárkányi László

Költség: 40 ft

Táv: 16 km

December 6. vasárnap: Bp. - Pomáz - Kétkükkfa-nyereg - Pilis-nyereg - Legény-barlang - Leány-barlang - Simon-halála - Pilis-tető - Pilisszentkereszt - Bp / Kb. 3 órás barlangtura a helyenként szép cseppkövekkel díszített Legény-barlangban./

Találkozó: 7,30 órakor Batthyány tér HÉV pénztárnál

A barlangturához szükséges felszerelés: fejtű, világítóeszköz, barlangba alkalmas /gumitalpu/ lábbeli és öltözet.

Turavezetők: Lendvay Ákosné - Molnár Sándor

Költség: 20 ft

Táv: 14 km

A találkozók helyén karszalagos turavezetők várják a Nyílt turára érkezőket.

Kérjük, hogy turáinkat a napilapok sport vagy turisztikai rovatában közöljék.

Fáradozásukat előre is köszönjük.

Sporttársi üdvözlettel - Jószerencsét

.....
Kőbányai Petőfi Sportkör
ügyvezető elnök 4

.....
Lendvay Ákos
szakosztályvezető

Barlangtúra

Sokak kérésének tesznek eleget a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály túravezetői: holnap nyílt túrájuk során látogatást szerveznek az egyébként lezárt, ritkán felkereshető Pilis-barlangba. A tizenkét kilométeres túra útvonala: Pomáz—Kétkükkfa-nyereg—Ördöglyuk—Pilisbarlang—Pilis-szentkereszt—Pomáz. A barlangi túra másfél-két óráig tart. Az érdeklődőktől kéri, hogy gumitalpú cipőben jöjjenek, tartalék ruhát, zseblámpát és biztonságos fejevédőt hozzanak magukkal. A nyílt túra résztvevői holnap fél 8-kor találkoznak a Batthyány-téri HÉV-pénztárnál. A túra költsége 20 forint.

Esti Hírlap 1981. dec. 12.

Barlangtúra

Gyalogtúrával összekötött barlangtúrát tartanak a Hétylyuk-barlangban. Útvonal Nagykovácsi—Remeteszurdok—Hétylyuk—Máriaremete. Találkozás vasárnap reggel 8 órakor a hűvösvölgyi autóbusz-pályaudvaron. A túrát Stock Gábor és Takács László vezeti. A túrához megfelelő öltözék szükséges.

Pest megyei Hírlap
1981. okt. 24.

XXXVII. 251. ♦ 1981. október 23.

Népszport

Tartson velünk!

(AJÁNLATOK A HÉT VÉGÉRE)

FELNÖTTEKNEK

Gyalogtúrával egybekötött barlangtúrát vezet vasárnap a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály. Stock Gábor és Takács László túravezető vasárnap reggel 8 órakor várja az érdeklődőket a hűvösvölgyi autóbusz-pályaudvaron. Nagykovácsi—Remeteszurdok—Hétylyuk—Máriaremete útvonalon gyalogolnak, majd túráznak a Hétylyuk barlangban. Az erőlétlen kívül a túra céljának megfelelő öltözet szükséges.

Barlangtúra

A kőbányai barlangkutató és hegymászó szakosztály vasárnapra gyalogtúrával egybekötött barlangtúrát szervez a Pilis hegységbe. A barlangászokat 7.30-kor várja Lendvay Akos és Károlyi Ferenc túravezető a Batthyány-téren. Az útvonal: Pomáz—Pilis-szentkereszt—Vaskapu—Ördöglyuk-barlang—Pilistető—Simon-halála—Pilisnyereg—Kétkükkfanyereg—Pomáz. A barlangtúrához szükséges felszerelésről senki se feledkezzen meg! Tehát mindenkinél legyen fejevédő, világítóeszköz, gumitalpú lábbeli és barlangjárásra alkalmas öltözet!

Népszport, 1981. okt. 9

TERMÉSZETJÁRÁS

BARLANGI MEGHÍVÁS

A barlangok ősidők óta vonzzák az embert. Feltárásuk mindig valamifajta varázslatos erővel hatott. A világon sok nagy hírű barlang hívja a turistákat. Hazánkban is több, idegenforgalmi szempontból sokat keresett barlang van. Aggteleken a Baradla- és a Béke-barlang, a Bükkben az István-, az Anna-, a Szeleta-, az Istállóskői-barlang, a főváros közelében a Pálvölgyi-, a Szemlőhegyi- és a Mátyáshegyi-barlang a legismertebb. A Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Szakosztály október 11-én gyalogtúrával egybekötött barlangtúrát szervez a Pilisbe, ahol az Ördöglyuk-barlang nyújt erre nagyszerű lehetőséget. Az érdeklődők vasárnap 7.30-kor találkoznak a Batthyány téren. A tervezett útvonal: Pomáz, Pilisszentkereszt, Vaskapu, Ördöglyuk-barlang, Pilistető, Simon halála, Pilisnyereg, Kétkükkfanyereg, Pomáz. A barlangi túrához szükséges egyéni felszerelés: fejevédő, világítóeszköz, barlangban használatos gumitalpú lábbeli és felső ruházat.

Népszabadság
1981. 10. 09

2X BUDAPEST

● Gyalogtúrával egybekötött barlangtúrát szervezett múlt év végén a Kőbányai Barlangkutató és Hegymászó Klub a Hétylyuk barlanghoz.

Turista Magazin
1982. február

Barlangtúra

Gyalogtúrával összekötött barlangtúrát rendeznek vasárnap a Pilis hegységben: Pomáz—Pilisszentkereszt—Vaskapu—Ördöglyuk-barlang—Pilistető—Simon-halála—Pilisnyereg—Kétkükkfanyereg—Pomáz útvonalon. Találkozás 7.30-kor a Batthyány téren. A barlangtúrához szükséges egyéni felszerelés: fejevédő, világító eszköz, barlangban alkalmas gumitalpú lábbeli és öltözet.

Pest megyei Hírlap
1981. okt. 10

EREDMENY ERTESITO

NOI EGYENI:

1,	SAINEN ZSUZSANNA	DOROGI A.C.	139 PONT	157.45
2,	HORVATH AGNES	VOROS METEOR	133	141.56
3,	NEKETH MARTA	TATABANYAI PETOFI T.E.	127	156.17

KIESETT:

TOTHEGYESI ENDRENE	NIM SZIRTI SAS	128	183.16
FARAGO IBOLYA	VOROS METEOR	88	230.58
BALAZS KATALIN	PECSI ORVOS EU.	85	241.53
USVATH JUDIT	ALPESI ROZSA	80	208.59
JONAS RUDOLFNE	PECSI ORVOS EU.	68	258.53

FERFI EGYENI:

1,	RADNOTI SANDOR	ALPESI ROZSA	167	153.15
2,	FEKETE ISTVAN	BSE	151	160.35
3,	NEKETH IMRE	BSE	147	153.48
4,	STOCK GABOR	KOBANYA	137	124.52
5,	DURA LAJOS	ETI	134	147.36
6,	NADAI LASZLO	DOROGI A.C.	133	148.08
7,	STURCZ ANTAL	DOROGI A.C.	129	152.40
8,	FODI JANOS	DOROGI A.C.	126	155.44
9,	TOTH SANDOR	VOROS METEOR	123	144.20
10,	EZSIAS ANTAL	ALPESI ROZSA	114	161.59
11,	IVORUS LAURENTIU	SALVANONT SIBIU	51	126.09
12,	LUKACS JANOS	BSE	50	122.11
13,	SZERDAHELYI ISTVAN	TATABANYAI PETOFI T.E.	47	137.20

KIESETT:

VOROS LASZLO	VOROS METEOR	160 PONT	171.22
SZABO LASZLO	ALPESI ROZSA	154	169.55
KERTESZ ZOLTAN	ALPESI ROZSA	144	179.57
TOTHEGYESI ENDRE	NIM SZIRTI SAS	130	166.17
NAGY SANDOR	KAV BVKH	127	197.08
KISZELY GYORGY	VOROS METEOR	127	204.40
ALKER ANDRAS	FTSK	116	185.00
JONAS RUDOLF	PECSI ORVOS EU.	109	212.56
FELIKAN ISTVAN	VOROS METEOR	107	175.07
FODOR TIBOR	ALPESI ROZSA	104	166.11
GIESZER RICHARD	BSE	103	200.41
KISERY LASZLO	BSE	102	207.13
BALAZS JOZSEF	GYERGYOI VASAS	91	180.22
GYURICS ZSOLT	DOROGI A.C.	89	193.34
PUPAK F. LASZLO	GYERGYOI VASAS	86	185.13
WAGNER, NIKOLAUS	NDK	84	187.13
VAY PETER	ALPESI ROZSA	69	200.37
KUR ISTVAN	TATABANYAI PETOFI T.E.	63	202.30
HOFFNER RONALD	NDK	43	251.00
TEICHT ISTVAN	DOROGI A.C.	41	210.11
NAP ATTILA	VOROS METEOR	37	264.00
HORVATH LAJOS	TATABANYAI PETOFI T.E.	31	180.10
JONAS ISTVAN	PECSI ORVOS EU.	25	213.52
KISS TIVADAR	GYERGYOI VASAS	-25	249
HORVATH EMIL	VIDEOTON	-85	299
OLASZ KAROLY	VIDEOTON	-106	320
SZABO SANDOR	PECSI ORVOS EU.		
SZABO PAL	BSE		

VI. Fűggelék

Alapfoku barlangjáró tanfolyam tematikája

1980. december 04.

Lendvay Ákos: A tanfolyam céljának ismertetése, adatfelvételek, ajánlott és kötelező felszerelés a felszínen és a barlangban. /1 óra/

Stock Gábor: Biztonságtechnika I. rész /1 óra/

1980. december 18.

Bukor László: Tájékozódás terepen és barlangban. Vázlat-térkép készítés. Barlangi klíma - alapfoku vizsgálatok. A barlangok élővilága. /2 óra/

1981. január 15.

Lendvay Ákos: Balesetvédelem /1 óra/

Karszt, karsztjelenségek, barlangok keletkezése. /1 óra/

1981. január 29.

Dr Dénes György: Barlangi képződmények - keletkezésük. A hévizes barlangok. /diavetítés/ /1,5 óra/

1981. február 12.

dr Kordos László: Alapfoku geológia. /diavetítés/ /2 óra/

1981. február 19.

Stock Gábor: Biztonságtechnika II. rész /diavetítés/ /2 óra/

1981. február 26.

dr. Kordos László: Európa és a világ karsztos területei. /diavetítéssel/ / 2 óra /

1981. március 12.

Vincze Ferenc: Elsősegély / 2 óra /

1981. március 19.

Stock Gábor: Biztonságtechnika III. rész /2 óra/ /gyakorlással/

1981. március 26.

Lendvay Ákos: A barlangkutató története, magyarországi szervezeti felépítése. A barlangok jelentősége, természetvédelem. / 1 óra /

Stock Gábor: Biztonságtechnika IV. rész / 1 óra /

1981. április 9.

Lendvay Ákos, Stock Gábor, Bukor László: Konzultáció, fel-

készítés a vizsgára.

1981. május 07.

Elméleti vizsga írásban és szóban.

Gyakorló turák

1980. december 07.	Pilis-barlang
1981. január 18.	Legény-barlang
1981. február 01.	Mátyás-barlang
1981. február 15.	Solymári-Ördög-lyuk
1981. március 01.	Természetbarát-zsomboly
1981. március 15.	Hét-lyuk
1981. április 3.4.5.	Tatabánya-alsó
Arany-lyuk, Hófehérke-barlang, Lengyel-
barlang, terepbejárás, konzultáció,
kötélkezelés gyakorlása a Szelim-barlang-
ban.
1981. április 18-19.	Bajót - Öregkői I. és II. sz. zsomboly
mogyorósbányai - Kő-hegyi-barlang
1981. május 10.	Gyakorlati vizsga a Hét-lyuknál

A tematikába eredetileg beállított Sátorkőpusztai barlanglátogatást már tanfolyamon kívül, 1981. augusztus 1-2-án rendeztük meg.

I. Elsősegélynyújtás

1. Mik az elsősegélynyújtás általános szabályai? /max. 4 pont/
2. Miről ismerhető fel az artériás /ütőeres/ vérzés? /max. 3 p./
3. Mik a sebellátás tennivalói? / max. 4 pont /
4. Mik a végtagtörésekre jellemző tünetek? /max. 3 pont/
5. Miről lehet felismerni a gerincsérülést? /max. 6 pont/
6. Mi a teendő gerincsérülés esetén? /max. 6 pont/
7. Mit jelent a "fehérájulás" és mi a teendő? /max. 5 pont/
8. Hogyan kell kezelni az égési sérülést? /max. 4 pont/
9. Milyen kötést alkalmaznál ütőeres és viszeres vérzés esetén?
/max. 2 pont/
10. Mi a barlangkutató legelemibb balesetvédő felszerelése?
/max. 2 pont/
11. Milyen sérülést vizsgál a mentőorvos? Emelteti a sérülttel külön-külön a jobb és bal lábát. Csipegeti a test különböző testrészeit, hogy hol érzi és hol nem a csipést.
/max. 4 pont/
12. A beteg légzésnél szuró fájdalmat érez, kicsiket lélegez, köhög vagy köhögni fog. Mi a baj? /max. 3 pont/ .
13. Az előbbi pontban leírt betegnek azonnal kétiajta gyógyszert kell adni. Mit és mi ellen? / Nem a gyógyszer neve, a fajtája kell!!!/ /max. 4 pont/
14. Mikor szállíthatjuk a beteget? /max. 3 pont/

▲ kérdéseket figyelmesen olvasd el! A válaszokra vigyázz, mert minusz pontok adhatók rossz válasz esetén! Adható max. 54 pont, minimum 40 pont elérése szükséges.

NÉV:.....

II. Mászótechnika

1. Milyen ereszkedési formákat ismersz? / 1-1 pont, max. 7 pont/
2. Milyen biztosítási formákat ismersz? /1-1 pont, max. 6 pont/
3. Prusikoláshoz legalább hány kötélgyűrű kell és mik a méretei?
/1,5 - 1,5 pont , max. 3 pont/
4. Milyen hosszú általában a mászókötel? / 1-1 pont, max. 3 pont/
5. Milyen gyártmányu köteleket ismersz és ezek közül részletesen jellemezd a cseh és NDK gyártmányu köteleket! /2-2 pont, max. 6 pont/
6. Jellemezd a lengyel kötelet és az NDK homokköves kötelet!
/2-2 pont, max 4 pont/
7. Ereszkedést, mászást milyen átmérőjü kötélén célszerű végezni?/ max. 2 pont/
8. Kötélen milyen felmászási formákat ismersz? /1-1 pont, max. 4 pont/
9. Szabadmászás /klasszikus/ közben hány végtagod lehet bizonytalan helyzetben? /max. 3 pont/
10. Kürtőben mászol. Alattad emberek vannak s te véletlenül követet indítasz el. Mit kell tenned? / max. 3 pont/

Elérhető maximum 41 pont, elérendő minimum 30 pont.

Vigyázz! Nem megfelelő válasz esetén minusz pont adható.

NÉV:.....

III. Geológia

1. Mit nevezünk kőzetnek? /2 pont/
2. Keletkezésüket tekintve milyen kőzetek képezik a Föld kér-
gét? / max. 6 pont /
3. Mit nevezünk ásványnak? / 3 pont/
4. Hogyan jönnek létre az üledékes kőzetek? /3+3 pont/
5. Hányféle mállást ismerünk? Sorold fel név szerint! / 5 pont/
6. Mi a kőzettéválás? /Másnéven diagenézis -- dr Kordos előadá-
sa./ /5 pont/
7. Milyen üledékes kőzeteket ismerünk? Hogyan csoportosítjuk
az üledékes kőzeteket? Milyen kőzetekben találhatóunk bar-
langot, Melyik kőzetfajtában a leggyakoribb barlang előfor-
dulása? / 6 + 6 + 2 + 2 pont /
8. Nagy mélységekbe került kőzeteken milyen változás megy vég-
be? Hogyan nevezzük ezeket a kőzeteket? Mi okozta egyes kő-
zetek mélybekerülését? / 4 + 2 + 2 pont /
9. Milyen erők hatnak a föld szilárd kérgére és legalább 2-2
fajtát sorolj fel! /3-3 pont/
10. Mit értünk ósmaradvány fogalmán? Mit nevezünk vezérvüület-
nek? /3 + 3 pont/

Elérhető maximum 64 pont, elérendő minimum: 40 pont.

NÉV:.....

IV. Barlangtan-karsztológia

1. Mit nevezünk karsztnak? /5 pont/
2. Sorold fel a karsztjelenségeket! /max. 7 pont/
3. Milyen kőzetekben fejlődnek ki jól a karsztjelenségek?
/Természetes üledékes kőzetről van szó, s gondolj a dolomit és a mészkő közötti különbségre!/ /10 pont/
4. Mi a karsztviz, karsztvizszint, karsztvizszin? /3+3+3 pont/
5. Mit nevezünk korrózióknak és mit erózióknak? /2+2 pont/
6. Mit nevezünk barlangnak? / 5 pont /
7. Ismertesd a primer /elsődleges, szingenetikus/ barlangokat!
Jellemezd, sorold fel fajtáit! /4-8 pont/
8. Ismertesd a szekunder /másodlagos, posztgenetikus/ barlangokat!
Jellemezd, sorold fel őket! /4-8 pont/
9. Mi a cseppkőképződés lényege? Magashegyi barlangokban miért kevés a cseppkőképződmény? /3 + 3 pont/
10. Mi a dolina, a viznyelő, a zsomboly? / 2+2+2 pont/
11. Mi a szifon? Fajtái? /2+2 pont/
12. Mi a sztalagtit, sztalagmit, sztalagnát, excentrique?
/2+2+2+2 pont/

Elérhető maximum: 80 pont

Elérendő minimum: 55 pont

NÉV:.....

V. Általános kérdések

1. Barlangba soha ne menj! / 2 pont/
Egészítsd ki!
2. A barlangtura ideális, ajánlott létszáma minimum:.....
maximum:.....
/2pont/
3. Barlangjáró és kutató három legfontosabb felszerelése sorrendben:
a.,
b.,
c., /1-1 pont/
4. Melyik három alapadat szükséges a barlang vázlat vagy térkép készítéséhez?
a.,
b.,
c.,
/2 - 2 - 2 pont/
5. Magyarország leghosszabb barlangja?...../2 pont/
Magyarország legmélyebb barlangja?...../2 pont/
6. 1910 - Miskolc - Bársony-ház. Mi jut eszedbe, ki volt a híres magyar tudós, mi következett egy bizonyos nemzetközi vitából?
/5-10 pont/
7. Mikor alakult meg a Földtani Társulat barlangbizottsága?
/ 5 pont/
8. Mikor alakult újra a Magyar Barlangkutató Társulat? /5 pont/
9. Két rendszeres kiadványt indított az MKBT. Nevük? /5-5 pont/
10. Mikor alakult meg a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat?
/6pont/
11. Gipszet, baritot, cseppkővet találtam. Milyen barlangban jártam? / 3 pont /
12. Jellemezd a jégbarlangokat, keletkezés stb! / 3-5 pont/

13. Milyen alapvető klimaméréseket végzünk barlangban? /4 pont/

a., c.,

b., d.,

14. Barlangbiológia: három csoportba oszthatjuk az állatokat.

Milyen csoportokra? Egy-egy példát is kérünk! Vagy jellemzést!

/ 2 + 2 + 2 pont/

a.,

b.,

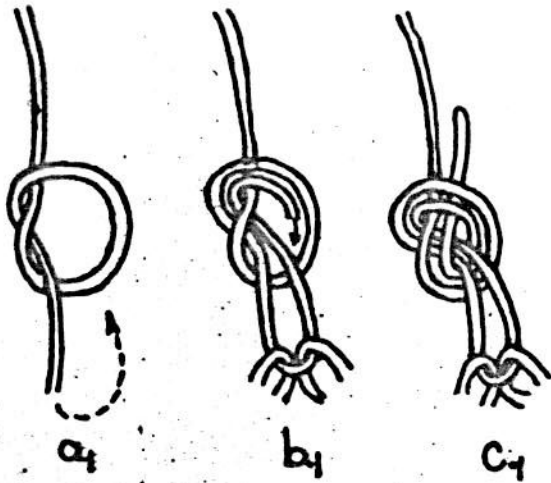
c.,

Elérhető maximum: 71 pont

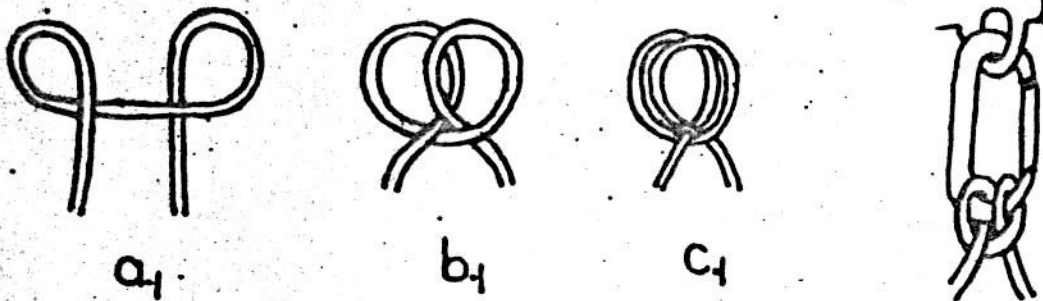
Elérendő minimum: 50 pont

NÉV:.....

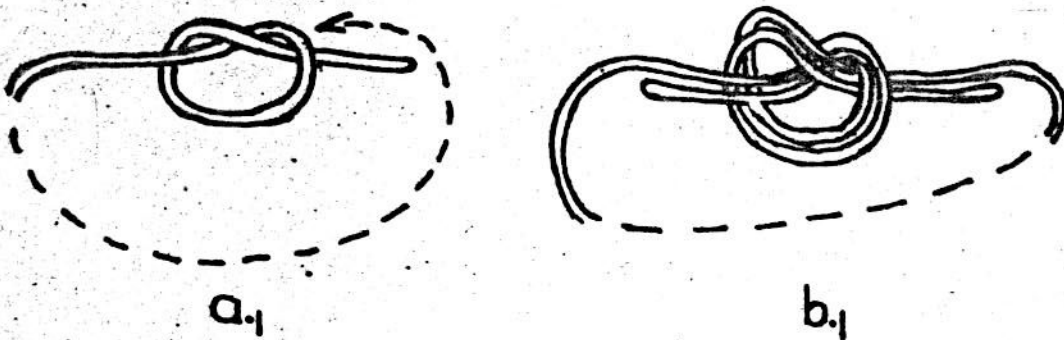
Belotó-cranio, nell'evolvere

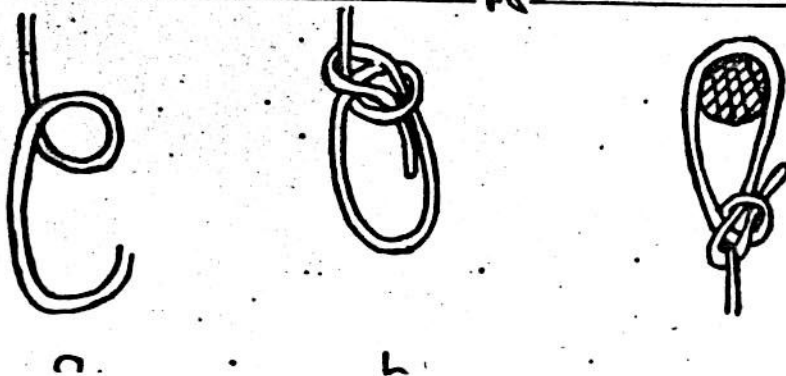
Serito-nipelas

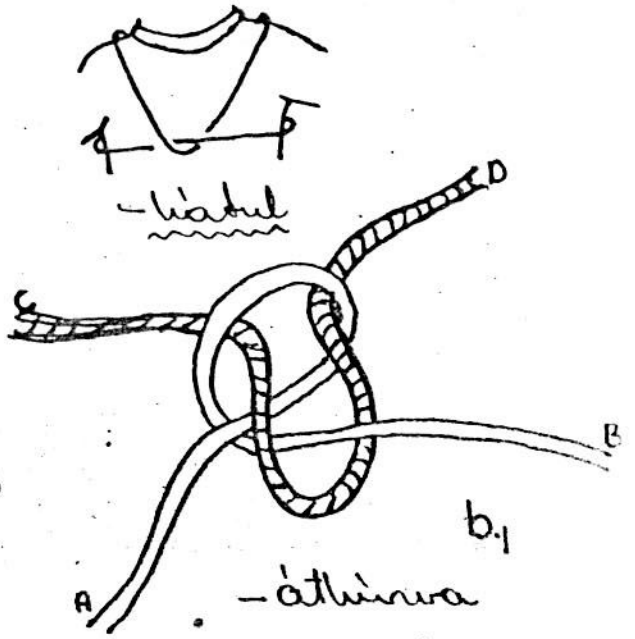
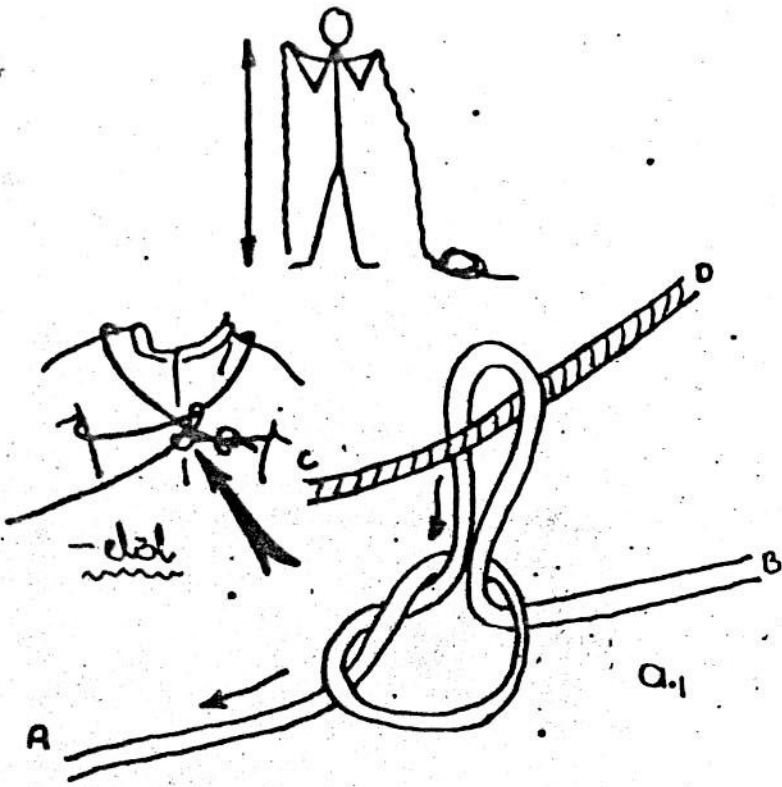
Kurder-cranio

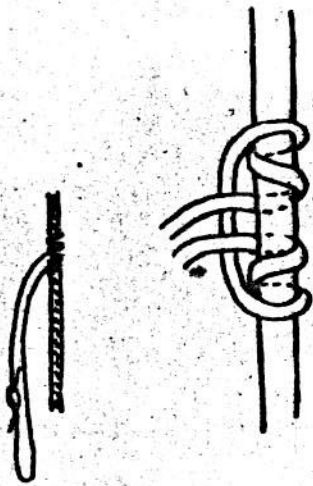
Boulin-cranio, vaqy all'ultimo

Bekötés kötel végére, tatra - csomóval.

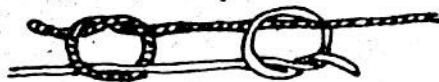
Puszik - csomó

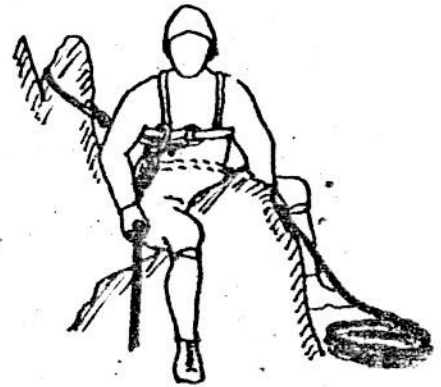
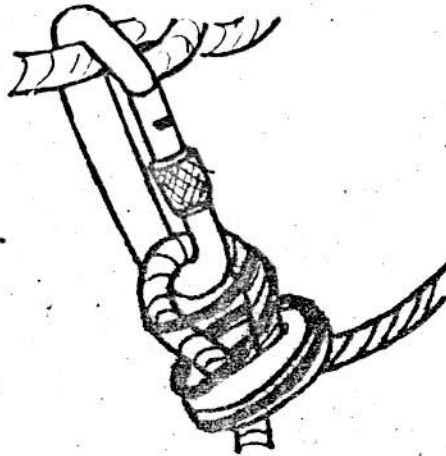
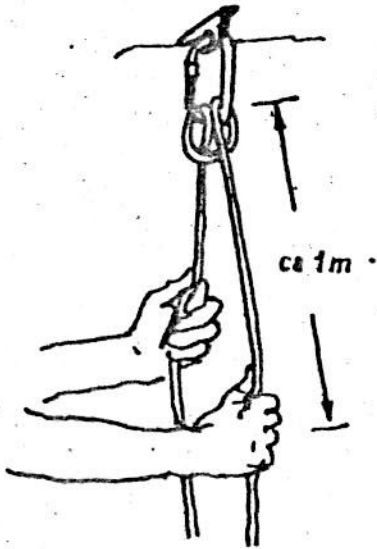
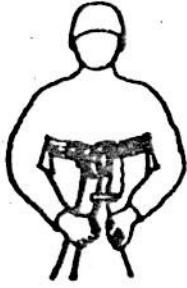

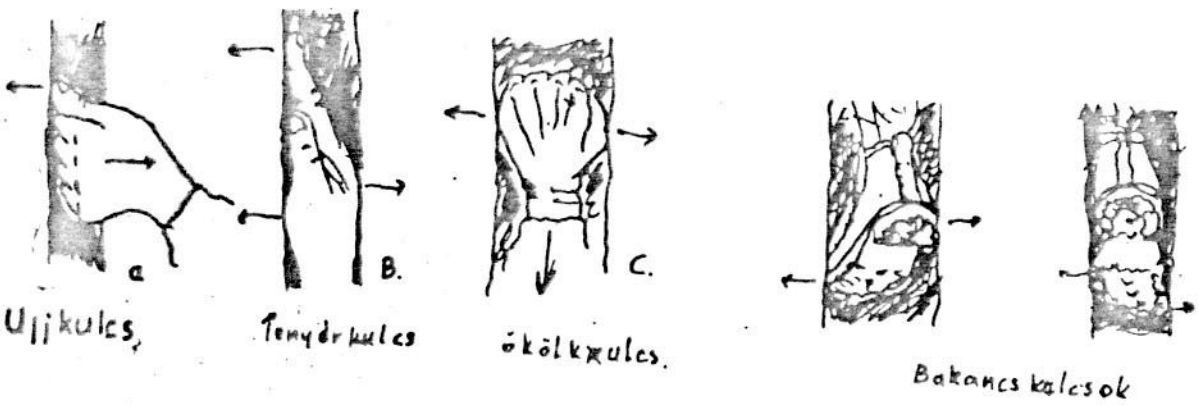
Francia rövid - csomó
(módosított Puszik)

Kötélvégek összekötése kalász - csomóval

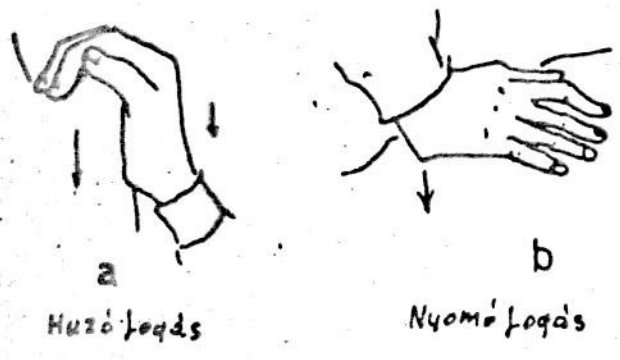

Ujjkulcs,

Tenyérkulcs

ökölkulcs.

Bakancs kulcsok

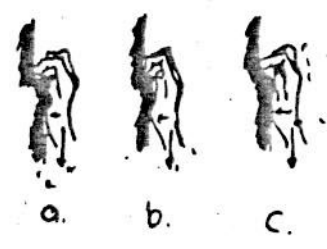
a

b

Húzólépcs

Nyomólépcs

'Kötés' lépcsők.

a.

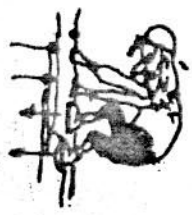
b.

c.

a.

Fordított lépcs

b.

'Bajor' Technika

c.

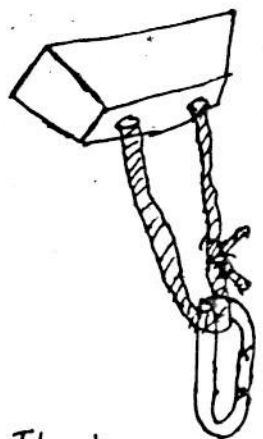

d.

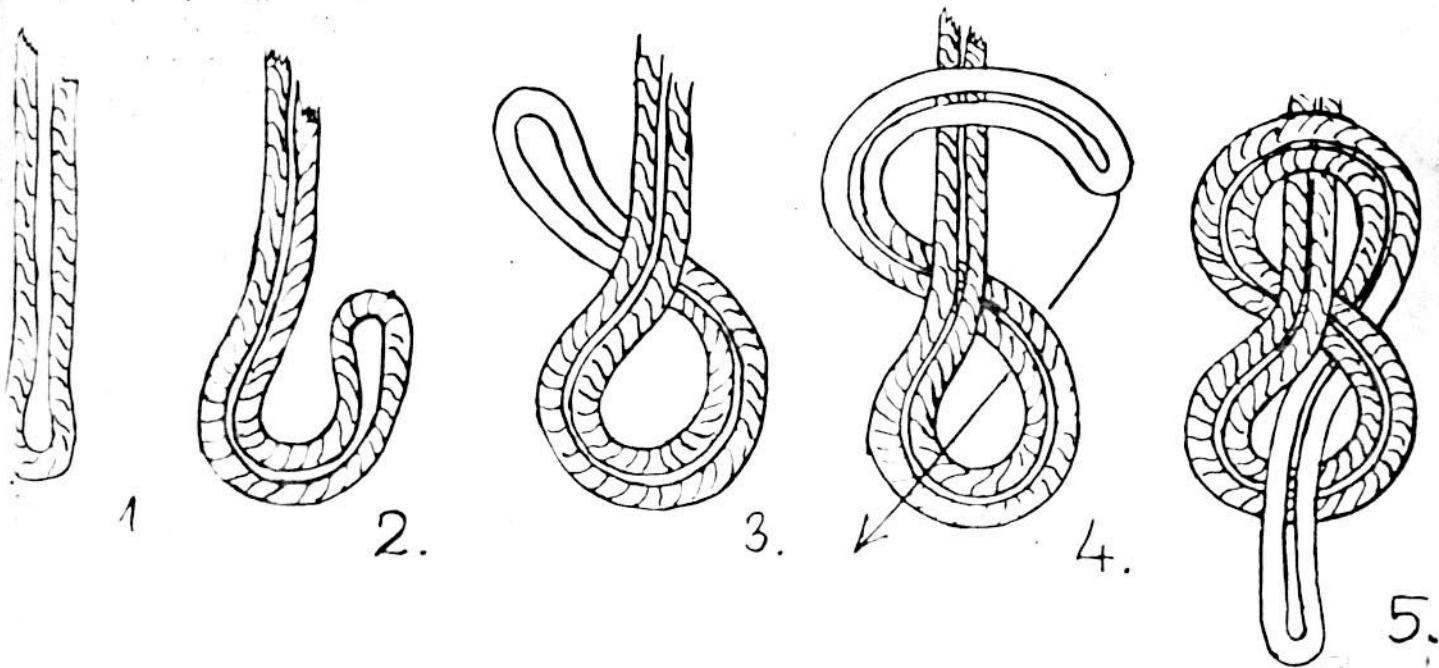
Kömbny technika

Kösdőgűrűk használata

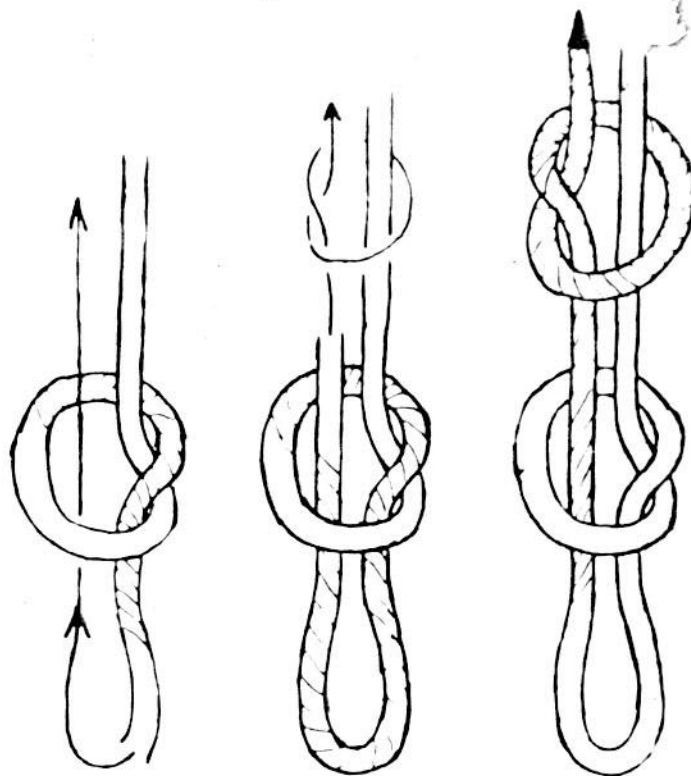
Fémek

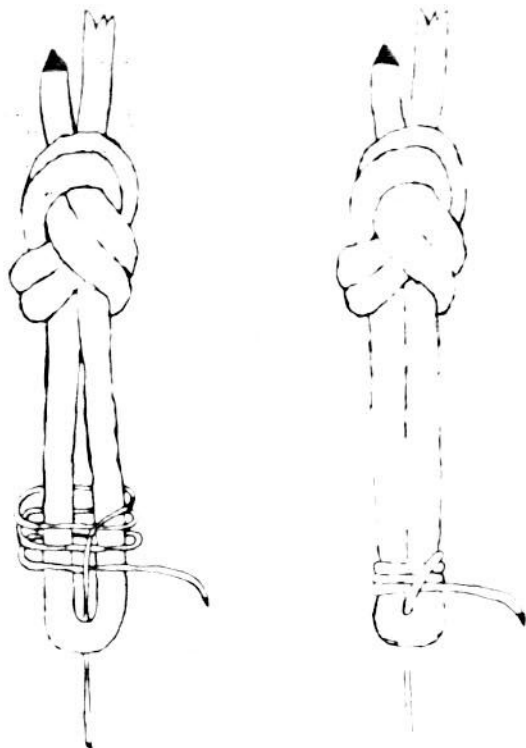
Perec csomó megkötése

*Halász csomó
kötélvégek összeköté-
séhez használva*

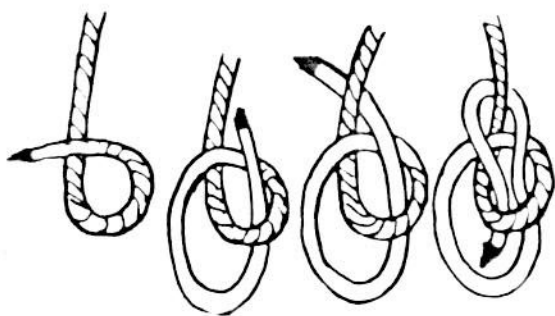

*Halász csomóval
a kötel végére kötött hurok*

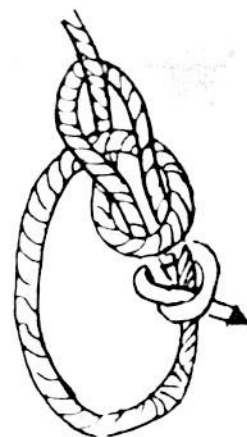

megkötése megkötve

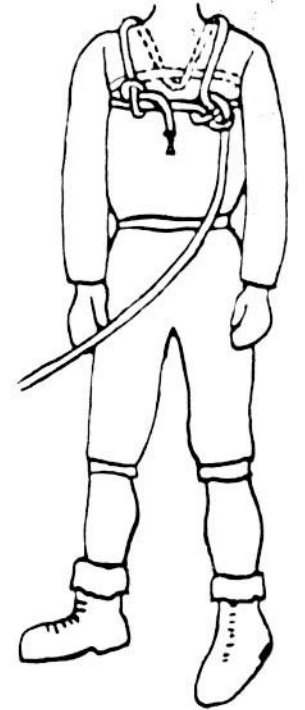
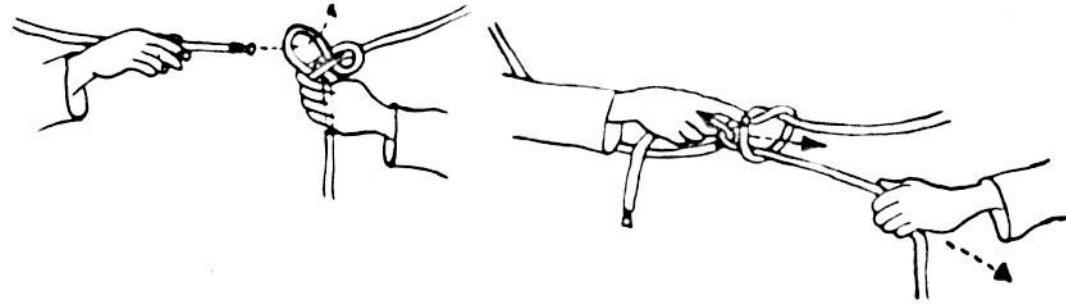
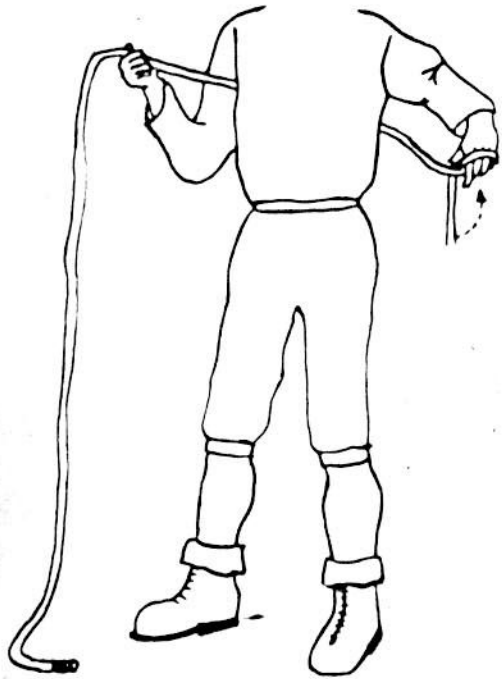
lvelt kettős csomó

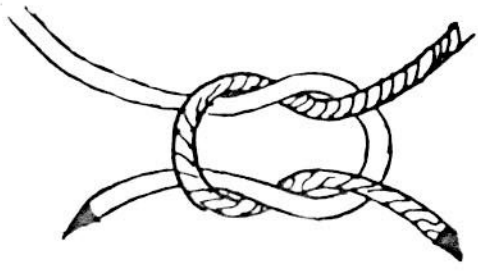
Bekötő csomó

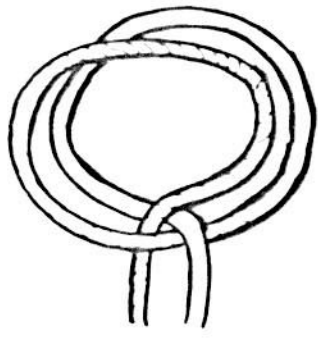
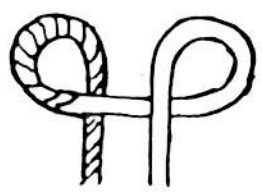
Bekötő csomó lebiztosítása egyszerű csomóval

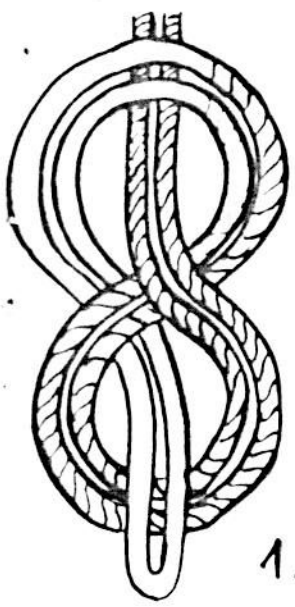
Bekötés közvetlenül a kötéltre bekötő csomó
segítségével

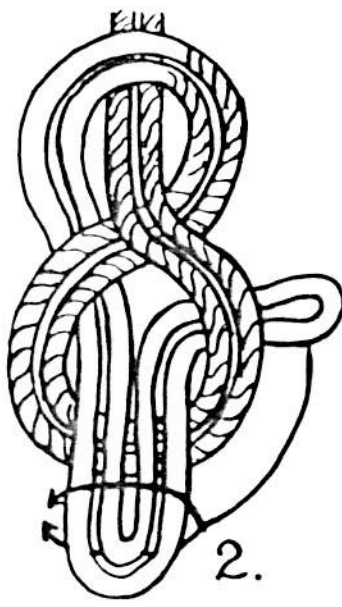
Kettős csomó

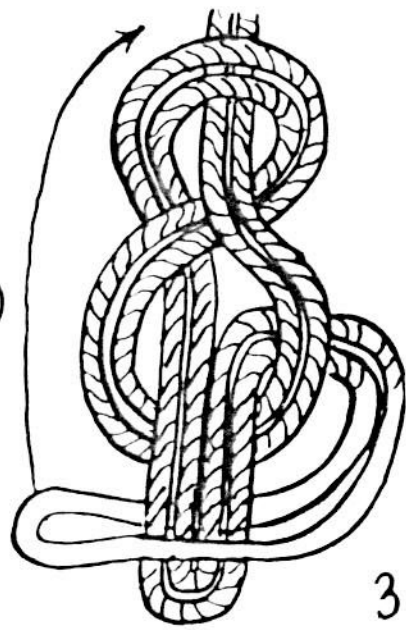
Szorító nyolcas

1.

2.

3

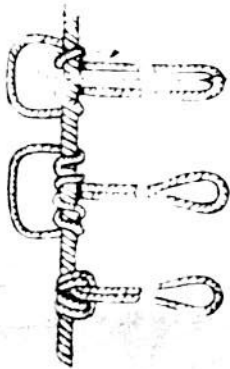

Kéthurkos csomó

Heveder összekötő csomó.

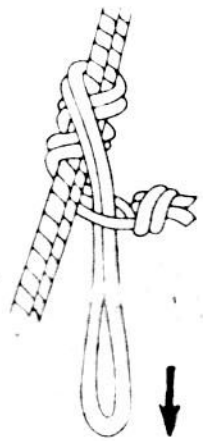
Különböző szoruló hurkok.

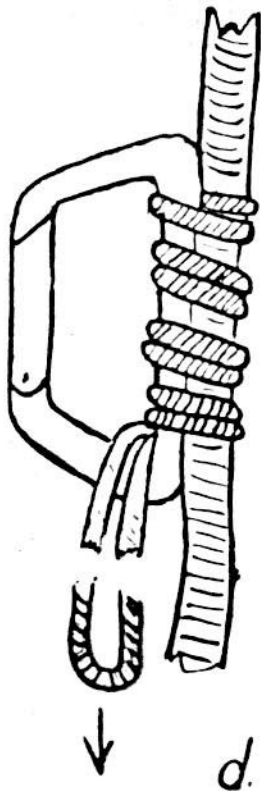
a.

b.

c.

d.

a. Pruszik „csomó”.

b. egyszerű pruszik „csomó”.

c. Francia szoruló hurkok.

d. karabineres szoruló hurkok.

VII. Összefoglalás

I. Tárgyévi munkaterv: 1980-ról áthuzódó munkáinkat pótoltuk, így többek között befejeztük a Törekvés-barlang lezárását és a MÁFI segítségével megtörtént az első nagyobb üledék-mintavétel is. Feltáró kutatása ismét megindult.

A Lengyel-barlang felmérését folytattuk, fotodokumentációját fejlesztettük, klímaméréseket végeztünk.

A Hófehérke-barlangban további vésés után többen átjutottak az un. "Gyilokjárón", 31 m mélységig bejártuk, klímaméréseket végeztünk.

A Szöllősi-Arany-lyuk feltáró kutatása a legmélyebb ponton folyt. Klimavizsgálatokat végeztünk. Biológiai vizsgálata lezárult: érdekes eredmény, hogy Arrhopalites bifidus nevű faj Európában negyedikként e barlangból lett kimutatva.

Munkaterven felül bontották a szakosztály tagjai a Ferenc-házi I. és II. nyelőt.

A Róka-hegyi-barlangban hét alkalommal vezettünk csoportot, feltáró kutatása idén visszafogottan folyt.

Hegymászó csoportunk sikeres Durmitor és Fogaras turát rendezett. Alapítókü barlangjáró és térképész tanfolyamot, 10 napos tavaszi táborot és két részletben nyári táborot rendeztünk.

Összejöveteleink rendszeresek voltak, klubnap tábor, külföldi tura, nyári szünet miatt maradt csak el. Vezetőségi megbeszélések rendszeresen voltak.

II. Feltáró tevékenység:

A Lengyel-barlangban 30-40 méter hosszúságú új járat feltárása, s a barlang nagy pontosságú felméréséhez kapcsolódóan 40 fixpont elhelyezése történt meg.

A Hófehérke-barlangban 6 méterrel sikerült lejjebb jutni, a Szöllősi-Arany-lyuk bontása során kiemelésre került 412 vödör üledék.

A Törekvés-barlangból a MÁFI ásatással együtt 9-9,5 m³ kitöltés került kibontásra, míg a Ferenc-házi I. és II. nyeléből 18 m³ anyagot távolítottunk el.

A feltáró tevékenység során tehát megmozgattunk összesen 40-42 m³ anyagot.

III. Tudományos kutatás, feldolgozás, szakvélemények:

Barlangbiológia: Európában negyedikként került elő az általunk vizsgált Szöllősi-Arany-lyukból az Arrhopalites bifidus nevű faj. A tavaly kimutatott 54 fajjal szemben 83 /81/ faj kimutatása sikerült.

A Lengyel-barlang 6 pontján rovarcsapdákat helyeztünk el, felcolgozása az elkövetkező időszak feladata.

Klimaméréseket végeztünk a geressei Kőbánya-, Lengyel-, Hófehérke-, Törekvés-barlangokban és a Szöllősi-Arany-lyukban, valamint a Pilis-hegység területén található Róka-hegyi- és Ajándék-barlangokban. Összesen 18 alkalommal történt adatfelvétel. Leletmentést, mintavételt végeztünk a Kálvária-hegyen és a Törekvés-barlangban. Csontmaradványokat adtunk le a Pisztolý-, és a Törekvés alatti kisebb barlangból, a Ferenc-házi II. sz. nyelőből.

IV. Térképmellékletek, zárójelentések:

Leadásra kerül a Csontos-, Kürtő, Kálvária I-barlang /Tatabánya-felső térsége/, a Füstös-, Kőbánya-, Névtelen-barlang /4630-as kat. egység/ térképe és zárójelentése, valamint az Ajándék- és Juventus-barlang térképe.

V. Csoporttevékenység, klubélet:

A szakosztály az elmúlt évben 4 csoportban összesen 56 fővel működött. Felnőtt MKBT tagok száma 47 fő, leadott turajelentések száma 121. A turákon részt vett 1032 tag és 440 vendég. Teljesített turanapok száma 179. /Ha lett volna olyan ember, aki minden megmozduláson ott van, ennyi napot töltött volna turán./

Klubnap hetenként volt. A klubban, az alapfoku barlangjáró és térképész tanfolyamon elhangzott összesen 24 előadás. Ezek többsége diavetítéssel kísért volt.

A két tanfolyamon összesen 34 fő vett részt, eredményes vizsgát tett 14 fő.

Három táborunk volt, 10, 6 és 4 napos.

A szakosztályban folyó munkát egy hosszan elhuzódó fegyelmi ügy, a szakosztály megszüntetését célzó határozat és a bázisként használt kutatóház kényszerű elhagyása akadályozta. / hogy csak a fő okokat említsem ezek zöngéi nélkül.../

VI. Függelék

Tanfolyami anyag. Alapként használtuk a Társulat által javasolt tematikát és az 1980-ban záródó alapfoku tanfolyam megjelent anyagát.

A Kőbányai Barlangkutató és

Hegymászó Szakosztály 1982. évi munkaterve

Fényes Elek csoport:

- 1./ Lengyel-barlang: a fixpontok kiépítésének és a barlang felmérésének folytatása. Klimamérések és levegővizsgálatok. A barlang 3. sz. felszíni aknájának további bontása. Biológiai vizsgálata.
- 2./ Hófehérke-barlang: ácsolatának lebontása és teljes kicserélése. Feltáró kutatás folytatása a legmélyebb ponton, esetenként klíma mérések.

Gerecse csoport:

- 1./ Szöllősi-Arany-lyuk: feltáró kutatásának folytatása, esetenként klíma mérések. Dr. Loksa Imre segítségével további biológiai vizsgálata.
- 2./ Törekvés-barlang: a MAFI segítségével további üledék vizsgálatok végzése. Feltáró kutatás a legmélyebb ponton. Esetenként klíma mérések.

Pilis csoport:

- 1./ Róka-hegyi-barlang: feltáró kutatásának folytatása, klimamérések. MKBT csoportok fogadása minden páratlan hó első vasárnapján előzetes bejelentés esetén.
- 2./ Ajándék-barlang: bontásának folytatása, klimamérések.
- 3./ Együttműködés a dorogi kutatókkal.

Hegymászó csoport:

- 1./ Magashegyi túra a Retyezát, Királykő és Pirin hegységekben.
- 2./ 4-3 napos MagasTátra túra.
- 3./ A csoport önálló tanfolyam indítását tervezi.

Közös feladatok:

- a./ Vezetőségi havonta, nyílt vezetőségi negyedévenként.
- b./ A szakosztályi körlevelek két havonta történő kiküldése.
- c./ Havonta továbbképző előadás szervezése.
- d./ Alapfoku tanfolyam rendezése.
- e./ Négy TIT-előadás szervezése.
- f./ Egy 10 napos kutató tábor szervezése.
- g./ Résztétel a Dokumentációs Szakosztály munkájában.

Budapest, 1981. november 15-én.

Lendvay Ákos
szakosztályvezető